

HEMÛ KARKERÊN CÎHANÊ BÎ YEKBÎN!



Bo yeketîya Kurdîstanekî sosyallst

Çİ BİKİN

Kovara marksîstên şoreşgerî Kurdîstan , hêjmar: 1 gulan 1981

* ÇIKARKEN, Dİ DERKETİN DA

* Kurdistan proletaryası ne ile
savaşmalı ?

* DÜNYADA GENEL DURUM

* GÜNEY KURDISTAN VE IRAK'TA
DURUM

* Faşizm ve resmi solun bu toplumsal
olguyu kavramadaki acizliği

Biha : dm 2,5

CIKARKEN

Ortadoğu'da Iraktaki Kürt ulusal hareketinin yenilgisinden sonra, Şah rejiminin yıkılmasıyla birlikte, yükselme gösteren İran Kürdistanındaki hareketlenmelerle birlikte, Ortadoğu'da sürekli devrimin sac ayağını oluşturan Kürt devrimci hareketini ön plana çıkardı. Devrimci mücadelenin sürekliliğini koruyabilmesi ve birleşik sosyalist bir Kürdistanın kurulması yönünde verilecek mücadele ve bu mücadelenin ideolojik karakteride bir ölçüde ön plana çıkmış durumda. Kürdistanın dört ayrı ülke sınırları içinde bölünmüş olması gerçeği, bu hareketin gerek birliği gerekse merkezi bağımsız bir örgütlenmeye duyduğu gereksinme sorununun can alıcı noktasını oluşturmaktadır. Gerek ulusal planda böyle bir birliğin sağlanması, gerek bu birliğin uluslararası enternasyonalist planda güçlendirilmesi, varolan ideolojik boşlukların doldurulması ve buna bağlı olarak, ideolojik birliğin yaratılması görevi, Kürdistan devriminin gündemindeki perspektiflerdir. Öteden beri gerek bölge burjuvazilerinin ve gerekse emperyalizmin mevcut yönelişi, bu mücadelenin lokal mücadeleler olarak kalması, ve diğer parçalara sığmaması için her türlü özeni göstermiş olması, Kürdistan'daki başkaldırıların ve devrimci muhalefetin ezilmesini kolaylaştırmıştır. Yalnız yıllardan bu yana eksikliği realite olagelmiş bu sorunun önemi, yalnız bölge burjuvazileri ve emperyalizmin yönelişleriyle sınırlı kalmamış, bu zemini kolaylaştıran ideolojik argümentlerin, ezen ulusun sosyalistlerince savunulmuş olması ölçüsünde kolaylaşmıştır.

Türkiye Kürdistanında KDP'sinin 1965'lerdeki kuruluşunu saymassak 70'li yıllardan başlayarak 75'lerden sonra hızlanan solun bağımsız örgütlenme süreci, her ne kadar Türkiyeli sol örgütlenmelerin argümentlerine bir alternatif olarak gözüküyorsa da, bunun ideolojik olarak sağlam bir temele oturtulduğunu aynı iyimserlikle söyleyemeyiz. Oysa yetmişli yıllarda gündeme gelen bu sorun yeterince tartışılmamış bağımsız örgütlenmeye temel olan ideolojik baz, Türkiye Kürdistanında sosyalist örgütlenmeye engel olan mevcut mekanik görüşün argümentleriyle sınırlı kalmıştır. Bir taraf Stalinin ulusal sorun teorisiyle sorunu yadsırken, diğer taraf gene aynı teoriyle varlığını kanıtlama uğraşı vermiştir. Sorunun böyle alınması soruna bilimsel bir temelden bakmaktan çok bu alanın küçültülmesi, Kürdistan gerçeğinin anlaşılmasında sonucunu doğurmuştur. Oysa Kürdistan genelinde bakıldığında, bağımsız örgütlenme sorunu tek yanlı olarak ele alındığında ve ayrışma bu sorunla sınırlandırıldığında, sadece bir soyutlama olarak kalmaktadır. Temel ideolojik sorun Kürdistanın değerlendirilmesinde sorunu yalnızca bir tek parçayla sınırlı görmeyerek, yılların yanılması ortadan kaldırma, meseleye bütün Kürdistan genelinde bir çözüm getirme sorunudur.

Çi Bıkın, emperyalist sistemin genel bir bunalım yaşadığı bir dönemde çıkıyor. Özel olarak, bu bunalımın Ortadoğu'da yansımaları bulan yeni durumun yarattığı ağır politik ve ideolojik sorunlarla yüklü bir döneme denk düşüyor. Özellikle sıcak savaş dönemi içinde, niteliği kısmen farklı olan İran Kürdistanı dışında, bölgedeki politik şekillenme Kürt devrimci hareketi için ideolojik çözüm ve alternatif gerektiren bir konuma sahip. Bölge burjuvazisinin içine girdiği keskin bunalım, Kürdistan'da devrimci hareketin alternatif olmasının mevcut koşullarının lehine bir durum yaratırken (İran Irak savaşı) Kürt devrimci hareketinin objektif olarak böylesi bir durumun dışında seyretmesi ideolojik olarak müdahale edilmesi gereken bir durumdur.

Barzanist hareketin yenilgisinden bu yana suskunluk içinde olan Irak Kürt hareketinin konumu ve Suriyede mevcut düzenin sürdürülmesi yönünde, Baas partisiyle ittifak içerisinde olan Kürt solunun bunalımı, nesnel koşulların yetersiz olmasından değil, aksine mevcut koşulları değerlendirmekte yetersiz olan" resmi sol ideolojinin bunalımı olarak gözükmektedir. Türkiye Kürdistanındaki durum, güç olarak diğer parçalarla kıyaslanmasada gerek genç olması ve gerekse Türkiye soluna hakim ideolojik çarpıklığın izlerini taşıması bakımından aynı bunalımın dışında değildir. Böylesi bir görünümde devrimci Marksist doğrultuda dönüştürülmesi gereken bir durumdur. Çi Bıkın, bu dönüştürücülüğü yalnızca tek parça düzeyinde değil, aksine bir bütün olarak bölge Kürdistanını hedef alarak üstlenmeyi ve bu süreçte etkin bir rol almayı enternasyonalist görevin ve devrimci Marksizmin bir gereği saymaktadır. Çünkü bunalımın ideolojik yönü her parçanın kendine özgü karakterinden değil, Stalinist ideolojinin çarpıklığından kaynaklanmaktadır. Türkiyede Kemalist ideolojiyle flört eden resmi sol önderlikler, Irak ve Suriyede Nasirist ideolojiyle içiçedirler.

Emperyalizmin Ortadoğu'da yaşadığı bunalımın karakteri, yalnızca İran ve Irakta yansımaları bulan (İran Irak savaşı) son durumla sınırlı kalmamakta, emperyalizmin bölgede içine girdiği bunalım aynı keskinlikle bölge burjuvazilerinde de yansımaktadır. Kürdistanda devrimci hareketin ideolojik birliği bu bağlamda dahada ivedi bir önem kazanmaktadır. Bu durumda ne yapmalı sorusunun cevabı, Ortadoğu'daki bu yönelişin analizi Kürdistan devriminin tartışılmasında ve ideolojik boşlukların doldurulmasında yatmaktadır. Bu boşluğun doldurulması ve gerçek siyasi bir devrimci Marksist önderliğin oluşması, mekanik soyutlamalardan kaçınarak, ulusal sorunu, Kürdistan'a özgü fenomenlerin ışığında çözümlemeler getirmekten geçmektedir. Bu fenomenlerin anlaşılabilmeside ancak Kürdistan'a bir bütün olarak bakılırsa, olanaklıdır. Bu güne kadar ya bölge solunun yetersiz programı içerisinde bütünlüşen, yada bağımsız bir konumda olmakla birlikte, Kürdistan üzerine getirilen perspektifler analizde, tek parça gerçekliğini aşamamıştır. Gelişmenin böyle olması Kürdistan üzerine getirilen perspektiflerin eksik yada yetersiz kalmasında bir nedeni olmuştur.

Bu temelden hareketle bakıldığında, Kürt devrimci Marksistleri için temel sorun, Kürdistanda siyasi bir önderliğin oluşturulması ve bunun devrimci hareketlerin birliği temelinde pekiştirilmesi ve öteden beri dünya devrimci hareketinin içinde bulunduğu ideolojik bunalıma bölge düzeyinde kendi oranında çözüm getirmek olacaktır. Bu bağlamda Çi Bıkın ezen ulusun işçi sınıfı hareketiyle, enternasyonalist bir birliğin oluşturulması ve bunun pratiğe geçirilmesi için kararlı bir mücadeleden yanadır. Bunun için Türk, Arap, Fars devrimci Marksistleriyle enternasyonalist bir birliğin oluşturulması gerekli bir zorunluluk haline gelmektedir. Çi Bıkın, sınıf ideolojisini bulandıran, sınıfı burjuva ve küçük burjuva önderliklerin kuyruğuna takan sapık ideolojilerle mücadeleyi devrimci Marksizmin bir gereği olarak görmektedir. Çi Bıkın, emperyalizmin Kürdistanda yarattığı sınırları tanımamakta aksine Kürdistanın gerçek kurtuluşunu, misaki mil-lilerin gerek örgütsel gerekse ideolojik olarak yerle bir edilmesi sonucunda olanaklı olabileceğine inanmaktadır. Türkiye Kürdistanında içine girilen yeni durumla birlikte, genel olarak Türkiye solunda özel olarak Kürt sol hareketinde gözlemlenen dağınıklık, ve önemli muhalefet odaklarının ortadan kaldırıldığı günümüzde, siyasi ve politik alanda alternatif sunacak araçları zorunlu kılmaktadır. Çi Bıkın Kürdistanı bir bütün alarak yola çıkmakta bu güne dek lokal mücadelelere temel olan bütün ideolojik yanılısamlarla-

Mücadele etmeyi zorunlu görmektedir. İşte Çi Bıkın'ın temel görevi, Kürdistanın bütünlüğü ve siyasal bağımsızlığı temelinde bu güne kadar, üzerinde durulmamış, canalıcı sorunları Kürdistan devrimci hareketi içerisinde tartışmaya açmaktır. Bir bütün olarak dört parçada merkezi bağımsız bir örgütlenmenin oluşturulması, birleşik sosyalist bir Kürdistan için mücadele temel politik yöneliş olarak benimsemektedir. Derği bu bağlamda bu tartışmaların dahada yaygınlaştırılması için sayfalarını bütün devrimci Marksistlere açık tutmaktadır.

Çİ BİKİN

DÎ DERKETÎN DA

Dişti tækveçûn a tevgera netewî ê Kurd li Kurdistan a Iraqê û bi ketina rejim a Şah û peşveçûn a şoreş a pêşverû li Kurdistan a Iran'ê mihimi ya tevgera şoreşgeri Kurdistan kû lingeki ji lingê tevgera berdewam (permanent) ê rohelat a navîn e, da pêş ve. Ji aliyê din xebat a avakirina yekitiya Kurdistaneki sosyalist û karakterê ideolojiya wê û bi vê munasebetê xebat jibo jiyana berdewamîya tevgera şoreşgeri girîng buye. Beşbûn a Kurdistan di nav sinorên çar devletan, iro pêwîstiyek zor bi xweorganîzekirîna serbuxeyî, yekitiya û merkezi dîke. Pêwîstiya kû yekitiya lîser mustewaya netewî bê danîn û ev yekitiya lîser mustewaya navnetewî (ideolojîk, politik) bêbîhezkirin. Ji aliyê din pêwîstiya kû valatî yê ideolojîk jibo wê yekitiyê bê bertarafkirin. Bi wê munasebetê wezîfe tumê mezîna jibo şoreşa Kurdistan, avakirina serokatîyeyê ideolojîkê. Daxaza burjuvazîyê rohelat a navîn û emperyalîzm bo aşîkirina şoreşa Kurdî e wê kû tevgera netewî yê Kurdî yê beşekî ji beşên din bê îzolekirin jibo kû ta neha şoreş di beşekî Kurdistan da îzole dibe emperyalîzm û burjuvazîyaya rohelat a navîn karibûn bê zahmet (rahat) tevrê tîk bibin. Ew îzolekirin jibo a tevgerên netewî yê corê Kurdistan ne bitenê bi xebat a emperyalîzm û nokerê wê lê belê bi hemkariya ideolojiya lokalîstê sosyalîstên milletên serdest ji hate tesdik kirin.

Ji xeynê KDP avakirina hêzên Kurdî ên serbuxeyî li Kurdistan a Tirkiyê salên 1970'da dest-pêkir. Û di salên 1975'da pêşveçû. Lêbelê di aliyê ideolojîk da amancê organîzasyonê serbuxeyî ê Kurdî bi şeweyek tîndî netîhat ronîkirin ideolojiya kêmkû wek argument di salên 70'ê da bo xweorganîzekirîna serbuxeyî li Kurdistan kû gelek elzem bûbû engêl bo xweorganîzekirîna sosyalîstê milletê serdest dihat înkîsar. Di eynî wext da çepê Kurdî bi wê teorîyê mucadele bo îspatkirîna hebûn û serxwebûn a xwe dîdan. Kû ger li meselê bi şeweyekî awa kê nêrin, dîtin a îlmî li meselê teng dibe û mesele ya eşkere wek ta neha nayê famkirin wexte li meselê li ser mustewaya Kurdistan bê mîrîna tê xuyan kû organîzekirîna rêxîrawê Kurdî li ser mustewaya beşekî Kurdistan şaşe. Û nêrin a meselê bi wê perspektîfê gelek abstrake. Bîgehê îdeolojiya bo analîza rewşa Kurdistan ne li ser mustewaya beşekî Kurdistan lê belê li ser mustewaya çar perçan tê famkirin û hemû şaşîta ta neha di meselê rêxîrawîda hatîne kirin. Bi wê awaye ji ortê radibe. Çi bikin, di wextekî kû emperyalîzm a dinê kirîzekî mezîna û kûrdîjî, dertê. Ji aliyê din ew kirîz li rohelat a navîn bi şeweyek giran meselên politik û ideolojîk dide ber me û " Çi Bikin " di wê merhelê de dertê. Bi teybetî, ji xeynê şerê çekdarî ê li Kurdistan a Iran kû rewşa wê bi relatîfî başgêye; rews û daxuyanîya politik li mîntiqê pêwîstîkî bi tîndî li hellekî ideolojîk û alternatîfêk bo tevger a şoreşgeri Kurdistan dîke. Ji alîkîra kirîz a tûj kû iro burjuvazîyaya nohilat a navîn tedaye û şertên îroyîn bitevayî -şerê Iraq û Iran- tevger a netewî Kurdistan ji bo lehê alternatîfêk şoreşgeri pêşva dibe. Ji aliyê din temaşekirin a ji derva va li wê rewşê ji teref çepê Kurdî gelek xetere û pêwîstiya mudaxele lê bê kirin. Pîstî tîkçûn a tevger a netewî li Kurdistan a Iraq di bin şerokatîya Berzanî, tevgera Kurdistan a Iraqê ê ketîna nav bê dengî û sekinandînekî dûr û dirêj. Li Sury'ê çepê Kurdî hemkariya xwe li berember Baas û li berdewamîya wê rejimê diyarîkirin û eynî wextê da ketîna kirîze kî ideolojîk û politikê Kurdî. Ew kirîz ên li van herdu perçan ne ji tînebûn a rewşa obyektîjî lê belê ji kêmasî û acîziya analîza wê rewşê ji tîrf çepê tradîsyonêlên Kurdî. Rewş a Kurdistan a Tirkiyeyî aliyê şerê çekdarî bi perçên din nayê mucayesekirin lê ji aliyê

kiriz a ideolojik û politik wek perçên dîne. Ji bo kû tevger a Kurdistan a Tirkîyê hem nûye hem ji dibin tesîra ideolojiya sosyalist ên tradîsyonel ê Turk daye. Ev rewş a ha pêwîste ji teref hêz ên marksîst ên şoreşger bê helkirin. Guhartin a wê rewşê li şer xeta marksîzma şoreşgerî mûmkûne.

Çi bikin bo guhartin a wê rewşê û rolekî efektîf bo wê guhartin ê hem wezîfêkî marksîzm 'a şoreşgerî hem jî wezîfêkî internasyonalîst dibîne. Ji ber kû kiriza ideolojik kû çepê Kurd tê daye ne ji rewş a objektîfe Kurdistan e lê belê jî şaşîtiya ideolojiya Sîtalînzîme. Şerokatî ya çep ên Kurdistan, ta neha bî nasyonalîzm a burjuvazîya biçûk ê kurdî û bî şerokatîya wê ê paşver û fîlort kiriye.

Daxuyanîya kiriz a emperyalîzm li rohelat a navîn bi teybetî li Iran û Iraq wek şerê Iraq û Iran xwe nişanda. Ji aliyê din ew kiriz wek kirize kî tuj ê burjuvazîya rohilat a navîn dîxuyê. Divê munasebet ê da yekîtiya ideolojiya bî zutîrîn wext pêwîste. Dî wê rewşê da bersîf a pîrs a 'çi bikin' analîza wê tevgera rohilat a navîn ta neha, munaqêş a şoreş a Kurdistan û ronkirin a valatîyên ideolojîke. Ronkirin a wê valatîya ideolojik û çêkirin a şerokatîyek sîyasî ê marksîst ê şoreşger ancax kû em ji fikrên mekanîk ê abstrak dîrkevin mesela kurdî ê netewî li ber ronîya fencmenên Kurdistan (dibin şerten objektîf) da analîz bikin, karîna helekî bibînin. Rewşa obyektîf ê Kurdistan ancax bi nêrînekî lîser mustewa çar perçan û yekîtiya tê dî tin. Heya îro li Kurdistan bî perspektîfê programê çep ên resmî ên rohilat a navîn an jî bî perspektîfe kî serbuxebûn (xwe organîzekîrîna) lê belê li ser analîz a perçekî Kurdistan hatiye nêrîn.

Wextê kû em bî wê çavê li meselê binêrîn, wezîf a marksîstên şoreşgerên Kurd ewe kû serokatîyekî sîyasî çêkin û yekîtiya wê tevger a şoreşgerî bî pêşxîna û helekî li kiriza kû tevgera şoreşgerê dîne têdaye, li rohelat a navîn bî qase ûmkan ê xwe hellekî jêra bibînin.

Divê munasebet ê da, çî bikin jîbo xebatekî tuj be şeweyekî teorîk û pîratîk bî tevger a kirêkar ên mulletên bin dest va ye. Divê tang ê da yekîtiyek internasyonalîst bî marksîst ê şoreşger ê Tirk, Ereb û Fars pêwîste û şerte. Çî bikin şere li dij kesên ku ideolojiya proletarya bî ideolojiya burjuvazîya biçûk şilo dîkîna û ê çîna ên kirêkar bo serokatîyaburjuvazî an burjuvazîya biçûk va dîxîna poçîk wezîfêkî şoreşgerên marksîst dibîne. Çî bikin, sînorên sunî ên Kurdistan perçekîrîne - Mîsaqê Millî - nasnake û rêya azadîyê dî têkçûn a rêkxîraw û ideolojiyên kû xwe dî çerçeva sînor ên "Mîsaqê Millî" hepîskîrîne, da dibîne. Dî rewş a îroyîna da; hem dî tevger a çep ên Tirkîyê da hem jî dî tevger a çep ên Kurd da jî hevhişandîkekî xuyadîke. Û gelek hêz ên muhalîf ên muhîm jî ortê hatîna rabûn. Dî wê rewşê da pêwîstîkî zor bî materiyal ên alternatîf hene. Çî bikin li ser mustewa yekîtiya Kurdistan bîre dîkeve û pêwîstî bî mucadela li dijê ideolojiyên kû heya îro bîgehê rêkxîrawên lokalîst danîna, dîke.

Wezîfa çî bikin ewe kûmeselên esasî bo serxwebûn û yekîtiya sîyasî kû ta niha lîser bî tîndî ne hatiye sekinandin jî munaqêşê va vedîke. Em esas ê meselê dî politik a xweorganîzekîrînekî serbuxe û merkezi bo yekîtiya Kurdistan ekî sosyalîst dibînin. Çî bikin dî ve munasebete da jîbo kû munaqêşê belav û efektîf bibe rupel ê xwe jî her marksîstên şoreşger va vedîke

ÇI BIKIN

Bu makalenin kurtçesi derginin basımına yetiştirilemediğinden büroşür olarak basıma verilecektir.

KÜRDİSTAN PROLETARYASI NE İLE SAVAŞMALI ?

H. DİLO ŞORES

1871 de Paris Komününün Avrupa burjuvazisine amansız bir savaş sonunda yenilmesinden 5 yıl sonra Marx ve Engels'in önderliğinde 28 Eylül 1864 te kurulan I. İnternasyonal 15 Temmuz 1876 da dağıtılmak zorunda kaldı. Dünya proletaryasının bu ilk partisinin dağıtılmak zorunda kalması, işçi sınıfının burjuvazinin Avrupa çapındaki azgınca saldırısına karşı koyacak güçte olmamasındandı. Burjuvazi I. Enternasyonal önderlerini ortakça takip ediyordu. Çünkü bu yeni yetişen Dev'e tahammülleri yoktu. Onların vurucu timleri, savcısı, ordusu, hakimi, hukuku ve polisi I. İnternasyonal üyelirini hapislere tıkamak, boyunlarını Giyotin önünde sallatmak için sabırsızlanıyordular. Proletaryanın güçsüz olan Dünya Partisi, onların isteklerini kursaklarında bırakmak için dağıldı. Fakat bu dağılma, geçici bir dağılma idi ve gelecekte daha güçlü ortaya çıkmak için geri çekilmekten başka bir şey değildi.

Ortaya çıkış sürecince kendi sınıfının uluslararası çıkarına toz kondurmayan burjuvazinin karşısında, proletaryanın uluslararası merkezi savaş örgütü olmadan tek tek ülkenin proletaryası, uluslararası burjuvazinin saldırılarına karşı koyamazdı. Bu nedenle Engels, Dünya sovyetlerini kurma savaşının öncü partisi olan II. İnternasyonal kurma görevini yüklendi. 1889 da kurulan bu internasyonalin önderleri, 1914 Dünya savaşı gelip çattığında, "Anavatan" uğruna gerek ulusal ve gerekse uluslararası proletaryanın çıkarlarını ulusal burjuvalarına peşkeş çektiler. Böylece kendi ihanet fermanlarını kendi elleriyle imzalayarak tarihin müzesine atıldılar.

I. Emperyalist Dünya Savaşının sonuçları, savaşı çıkaran kapitalist sınıfın ve "yurtsever" II. İnternasyonalcılarının isteklerine göre tam olmadı. Savaş, her ne kadar düzinelerce halkın köleleşmesine neden olduysa da, tüm sömürülenlerin ümidi olan ve onların kurtuluşlarına yol açan 17 Ekim sosyalist devrimini de doğurdu.

Dünyanın en geri ülkelerinden biri olan Çarlık Rusyasında yapılan bu devrim, "eğer başka ülkelerde devrime yol açmazsa boğulurdu". Ancak devrimin taşıyıcısı uluslararası bir parti yoktu. "Ulusal Komünizm" değil, Dünya Sovyetleri için çarpışan Leninist Bolşevikler, Proletaryanın Dünya partisini kurmak için derhal harekete geçtiler. Böylece Lenin ve Troçki tarafından imzalanan ve dünya internasyonalistlerine gönderilen bir çağrı sonunda III. İnternasyonal Mart 1919 da kuruldu.

Lenin'in 1924 te ölmesinden sonra bir küçük burjuva ideolojisi olan Stalinizm Komintern'in politikasını şekillendirmeye başladı. Giderek dejenerleştirilen Komintern 1943 te "iç işlerine karışmayalım" gerekçesi ile dağıtıldı. Bunun dağıtılması, belkide Churchill ve Rosevelt'lerin isteği idi. Yalta ve Tahran'da paylaşılan ülkelerin bir kesimini Stalin'in alması için, belkide bu, Amerikan ve İngiliz emperyalizmine yapılan bir jest'ti. Hitler faşizmine ve Dünya kapitalizmine karşı proletaryanın kendisine en çok ihtiyacı olduğu bir dönemde, komintern, Stalin'in emri ve Dimitrof'ların, Togliatti'lerin imzası ile dağıtıldı. İşin trajik yönü ise, Proletarya'ya ihanet olan bu karara karşı, üye olan partilerden hiç birinin itiraz dahi etmemesidir.

Çin proletaryasının katili Chiang Kai-Shek'in desteklenmesi, 1926 Anglo-Rus komitesinin kurulması ve hatta Stalinizmin Hitler faşizmi ile paktlara gitmesi, III. internasyonalin II den daha da alçakça sapmalara girdiğinin somut örnekleri idiler. Bu nedenle, Leninist tradisyonu yürütme görevini üstlenen sol muhalefet Leninist İnternasyonal devam ettirmek için Troçkinin önderliğinde IV. İnternasyonal 1938 de kurdu.

Stalinizmin iftira ve yalan kampanyalarına rağmen, Leninist Bolşeviklerin düzinelerce Stalinizm tarafından zindanlarda öldürülmelerine rağmen Troçkinin kurduğu IV. İnternasyonal bu güne kadar proletaryanın tek gerçek ümidi olarak varlığını daha bir güçlenerek koruyabildi.

KÜRDİSTAN VE STALİNİZM

Stalinist "ulusal kommunist" teori, bir başka deyişle milliyetçi komünizm etkisini Kürdistanda da gösterdi. 60 yıllık bir dönem boyunca Stalinist teoriler dayanak alınarak örgütler kuruldu. Yenilgiler yaşandı. Bu örgütlerin tarihi, burjuvaziye karşı savaşım örneklerinden öte, karşılıklı kıyasıya döğüşme veya doğup-ölme

örnekleriyle doludur. Kendilerini Stalinizmden arındıran devrimci marxistler dışında kimse bu güne kadar ezilen ve dört parçaya bölünen Kürdistan halkının birleşme hakkından bahsetmedi. Herkes Kürtler üzerinde fukara edebiyatını pekiştirirken, "Dayîka bin xelkê" türkülerine dizerken öte yandan aynı Stalinistlerin aklına var olan potansiyelden merkezi olarak burjuvaziye karşı yararlanma düşüncesi gelmedi. Emperyalizm tarafından çizilen sınırlar tabu sayıldı. Bu sınırları aşmak isteyenler Stalinizm tarafından "Hayin" ilan edildi. Oysaki burjuvazi doğuşundan bu yana sınırları tanımadı ama bir yandan da onları amansızca korudu. Çünkü sınırların varlığı herkesten önce onlara yarıyordu. Kısacası daha doğumunda Stalinizmle beslenen Kürt solu, sürekli Kürdistan'a milliyetçiliği teorik olarak transfer etti. Kürdistan'da maddi temel bulan bu teoriler, günümüze kadar Kürdistan politik arenasını belirlediler.

KÜRDİSTAN VE ORTA-DOĞU

Dünya kapitalizminin ölüm fermanı, orta-doğu devrimine sıkı sıkıya bağlıdır. Hürmüs boğazının kapıları emperyalist burjuvaziye kapandığında, kapitalizmin saraylarının temel direkleri çatırdamaya başlar. Kürdistan devrimi, bu sarayları yerle bir edecek bomba niteliğindedir. Bir kez patlatıldımı yapacağı tahribat sanıldığından büyük olacaktır. Etkileri büyük olduğundan patlatılması da zordur.

Bu devrimin ve bunun taşıyıcısı halkın konumunu saptıyabilmek için, Orta-doğu haritasına bakmak yeterlidir. Bir yandan emperyalizmin koruyucusu, vurucu ordusu NATO'nun güney kanadının zayıf halkasıdır. Bir yandan Hürmüs boğazındaki İranla Irak'ın uykusunu kaçırarak yaradır. Bir yandan Akdeniz dalgalarının yönünü değiştirebilecek Suriyenin dikenini, bir yandan ise, emperyalizmin düşmanı Sovyetler Birliğinin pozisyonunu güçlendirecek arenadır. Bu açıdan denilebilir ki, Kürdistan devrimi emperyalizmin kalbine saplanacak zehirli bir hançerdir.

Coğrafik ve sosyal açıdan her ne kadar Kürdistan halkı dört parçaya bölünmüşse de, bu bölünmüşlük hiç bir zaman kabul edilmemiş, tersine mayın tarlalarına rağmen kız alış-verişleri sürdürülmüş, tahsili olmayan köylüler dahi kaçakçılıkla sınırların ötesinde kendilerine pazar bulmuşlardır. Örgütsel bir birlik olmadığı halde, Kürt halkı, kendiliğinden kendisiyle ilgili olaylara şartlarının el verdiği ölçüde reaksiyon göstermiştir. On iki yıllık Barzani hareketi

- ihanetle de sonuçlansa- dört parçada ateşli bir uyanışa yol açmış, ücra köşelerdeki Kürt bireylerini dahi harekete geçirmiştir. 1925 lerin tersine, bu halk baskıya ve sömürüye karşı durdurulması terörle mümkün olmayan toptan bir uyanış içerisindedir.

Öte yandan Türk Fars ve Arap halkları ile Kürt halkı arasında Tarihi bağlar vardır. Bu halkların gelenek ve töreleri iç içedir. Kültürleri nerdeyse kaynaşmıştır. Kaderleri birbirleri ile zincirlidir. Birisine değen taş diğerini de etkilemektedir. Ancak bu halklar arasındaki direk bağların düğüm noktası Kürt halkının kendisidir. " Bütün yollar Roma'ya gitmektedir!" Roma, hem Kürt halkı ve hemde Kürdistanın kendisidir.

Bu sayılan faktörlerin dışında Kürt dili politik bir rol oynamaktadır. Hem kendisini konuşan halkı birleştirmekte ve hemde Kürt halkı ile direk ilişkilerde bulunan halkları birleştirmektedir. Kısacası bu halk, orta doğudaki muazzam potansiyeli burjuvaziye karşı harekete geçirecek motorlardan birisidir. Kendisi bu motorun yakıtı, onun ruhudur. Bu nedenle - özellikle- Türkiye, Suriye, Irak ve İran'daki olaylar, bizim bir iki bildiri ve yürüyüşle dile getireceğimiz cinsten değildirler. Eğer bu sayılan ülkeler bir daire ise, Kürdistan onun merkezidir. Parça ile tüm, Daire ile merkezi sürekli karşılıklı etkileme içerisindedirler. Biz devrimci Marxistlerce, Parçada başlayan savaşım veya parçayı değiştirme savaşı tüm daireyi kaplamadığı sürece, Zafer K e s i n bir zafer olmayacaktır.

Kürdistanın mayın tarlaları ile parçalanmışlığı, burjuvazinin Kürdistanda gizli olan merkezi potansiyele karşı ilk girişimidir. CENTO paktları bu nedenle kurulmuştur. 1925, 1930, 1938 ve Barzani hareketlerinde görüldüğü gibi, bölge burjuvazisi Kürdistan üzerinde ortak zarar atmaktadır. Bölgede baş gösterecek sosyal patlamalara karşı ezenler tarafından yeterli tedbir alınmışken, buna karşı bölge proletaryasının birliği sağlanmadıkça, parçalarda patlayan devrim hareketleri dairenin tümünü yeterince dürtülemyecektir. İran Kürdistanındaki kurtuluş savaşının seyrince Türkiye burjuvazisinin sınırlara yığınak yapması, vali toplantıları, Irak hükümetinin Türkiyedeki Kürt köylerini dahi bombalaması ve buna karşı Türkiye hükümetinin tepki dahi göstermemesi, bölge burjuvazisinin Kürt hareketine gerektiğinde ortak vurmaya hazır olduğunun açık kanıtlarıdır. Buna karşın proletarya örgütlenmezse, Ortak savaşım vermezse parçaların tekinde verilecek izole savaş hezimetle sonuçlanacaktır.

KÜRDİSTAN VE KÜÇÜK BURJUVAZİ

Bu güne kadarki Kürt kurtuluş hareketlerinin önderlikleri ya Burjuvazinin ya küçük burjuvazinin elinde olmuştur. 1925 Şehy Sait hareketi burjuvazinin ortak çabası ile bastırıldığı halde, Kürdistanın diğer bölgelerinden yardım dahi gelmemiştir. 1938 Seit Rıza hareketi, daha kabuğunu yırtmadan Türk hükümetince barbarca susturulmuştur. Buna karşılık Stalinist Komintern dahi ulusal çıkarları ön plana iterek ses çıkarmamıştır.

Kürt hareketlerinin tümü, Kürt halkını ilgilendirdiği halde, ihanetle sonuçlanan Barzani hareketinde yalnız toptan kımıldamalar seyredilmiştir. Ne yazıkki bunları örgütleme girişimi Kürt burjuvazisinden gelmiştir. Yuralı CIA ve Şahın elinde olan Barzani, tüm Kürdistanda örgütlenirken küçük burjuva kürt solu ona karşı çarpışacağına, kendisini tek tek Barzaninin hizmetine sokmuştur. Kendi sınıfının adamı Barzani ise, onları ödüllendireceğine cezalandırmıştır. Öte yandan bu hareket şu gerçeği de su yüzüne çıkarmıştır: Hareket Kürt halkının bütünlüğünü ispat etmiş, onu duyan her bilinçli Kürt elden gelen yardımı yapmış, hatta dört parçadan insanlar -örgütlü - örgütsüz silah elde fiili olarak hareketi desteklemiştir. Buna rağmen hareketin yenilmesi, emperyalizme bağımlı Kürt burjuva hareketlerinin Kürt milli sorununa çözüm getiremeyeceğinin açık kanıtıdır. Kürt burjuvazisi defalarca şansını kullanarak acizliğini gösterdi. Proletarya artık bölge çapında insiyatifini kullanarak önderliği ele almalıdır. Eğer Proletarya bölge çapında örgütlenerek kendi kaderini eline almazsa, onu bölen küçük burjuva hareketler, ona ikinci bir hezimetten başka bir şey sunamayacaklardır.

Günümüz hareketlerin önderliğini çeken küçük burjuvazi, kürt halkının isteklerine uygun ne bir program hazırlamış ve nede örgüt kurmuştur. Bölge solunun bir karikatürü olarak doğan Kürt solu, onların bir hayli katetmiş olduğu yolu baştan yürümeye gitmiştir. Sonuçta, tüm Kürtlerden bahsedilmesine rağmen, Emperyalizmin çizdiği ve üretici güçlerin gelişmesine engel olan sınırlar onlar tarafındanda tabulaştırılarak parçasal örgütlenmeye gidilmiştir. Bu örgütlerde burjuvaziye karşı ortak savaşımdan öte, karşılıklı koltuk savaşımını yeğ tutmuşlardır. Giderek sonuç o denli vahim olmuşturki, Kürt politik arenası savaştığı bölgeyi analiz etmede ya da gelişen olaylara reaksiyon göstermede hep burjuva yayın organlarına dayanmıştır. Bu da sol hareketin olayların gerisinde

kalmasına neden olmuş, Kürt devrimcileri kendi halkına karşı dahi internasyonalist görevlerini yerine getirememişlerdir. Burjuvazinin birliğine karşın sözüm ona kürt devrimci hareketin atomlara bölünmesi , kuşkusuz ne Kürt proletaryasının ve ne de bölge proletaryasının yararınadır. Bu nedenle Kürt devrimci marxist hareketin görevi, ayrıca Kürt ve bölge proletaryasının birliği için uğraş vermektir.

ALTERNATİF NEDİR ?

Gerek Kürt halkının ve gerekse örgütsel alandaki parçalanmaya son verebilmek için, dört parçada örgütlü ve ezen ulustan devrimci örgütlerle sıkı bir dayanışma ve savaş birliği içinde olan M e r k e z i d e v r i m c i M a r x i s t bir örgütün kurulması zorunludur. Amaca varmak için bir vasıttan başka bir şey olmayan böyle bir örgütün kurulması hem Kürdistanın politik ve sosyal konumunun ve hemde üretici güçlerin gelişmesinin zorunluluğunun bir gereğidir. Kürdistan proletaryasının ve emekçilerinin parçalanmasına son vermenin ve üretici güçlerin çok yönlü gelişmesinin garantisini ancak böyle bir örgüt üstlenebilir.

Kürdistan Proletaryasının politik, ekonomik ve sosyal savaşımının dört parçadaki öncüsü olan bu örgüt, tek tek parçalardaki devlet komitelerinin ve onlara bağlı alt komitelerin burjuvaziye karşı savaşımını merkezi politikalarla saptamalı ve örgütlemelidir. Kendisini Dünya proletaryasının partisi IV. İnternasyonalin bir parçası sayan bu örgütün sınıf savaşımının seyrine karşı tavrı tek şu ilke de yatmalıdır: b u r j u v a z i n i n b i r l i k z i n c i r i n i n e n z a y ı f h a l k a s ı n e r e d e i s e , o r a d a m e r k e z i o l a r a k v u r !!! küçük devletlerin değil, büyük devletlerin kurulmasında proletaryanın çıkarı ne denli fazla ise, büyük örgütlerin kurulmasında da gücü o kadar fazladır.

NEDEN BÖYLE BİR ÖRGÜT ?

Bu sorunun köklü yanıtı Kürdistanın ve bölgenin analizinde yatmaktadır. Mekanik görünmesine rağmen, konunun daha iyi anlaşılması yararına belirlenen şeklindeki bir örgütün faydalarını aşağıdaki gibi göstermemizde zarar yoktur :

1. Burjuvazi örgütlü iken, Proletarya düzinelerce küçük burjuva örgütlerce parçalanmıştır. Bu durum, onun burjuvaziye karşı verdiği savaşımında başarıya ulaşmasını olanaksızlaştırır. Böyle bir örgüt onu birleştirecektir.
2. Küçük küçük örgütlerin varlığı, proletaryanın öncü beyinlerinin

parçalanmışlığı demektir. Bu beyinlerin birleştirilmesi, proletaryayı burjuvaziye karşı savaşımında kültürel, ideolojik ve örgütsel olarak güçlendirecektir.

3. M u h a l e f e t h a k k ı n ı n g a r a n t i l e n m e s i koşuluyla, tek bir örgüt, burjuva ajanlarının oyunlarını boşa çıkartacak, geri kalmışlığın getirdiği hastalıklar en aza indirgenecektir. Beyinlerin birleşmesi ve çarpışması, daha yaratıcı beyinler doğuracaktır. Silahlanan beyinler, silahlı ellerce desteklenince, zafer kolaylaşacaktır.
4. Bölük-pörçük ve çoğu kez ara tabakaları burjuvazinin safına iten eylemler, yerlerini büyük ve tek merkezden idare edilen eylemlere bırakacaktır. Her tek vücutça sergilenen eylemler burjuva saflarında çatlaklıklara yol açabileceği gibi, ara tabakaları da proletaryaya'ya çekecektir.
5. Böyle bir örgüt; proletaryanın ve onun önderleri - P r o f e s - y o n e l d e v r i m c i M a r x i s t l e r i n - burjuvazinin saldırılarına karşı koyma olanaklarını artıracak, Türkiye de takip edilen bir komünist, Irak'ta yada İran'da yoldaşlarının kapılarını anında kendisine açık bulacaktır.
6. Burjuvazinin yalan, iftira ve gerçekleri çarpıtma kampanyalarına karşı anında ve tüm bölgeyi kaplıyan alternatif kampanyalar örgütlenebilecektir. Merkezi bir organ aracı ile bölge iyi tanınacak, informasyon kan dolaşımı en iyi bir şekilde yapılabilecektir. böylece " somut hakkındaki bilgilerimiz ne denli fazla olursa, onu değiştirme savaşımız da o denli kolay ve erken olacaktır."
7. Bölgenin parçalarından birinde şahlanan bir devrim hareketi, hem diğer bölgelerden ani ve örgütlü desteği bulacak ve hemde oralara sıçrayabilecektir.
8. Ezen ve ezilen ulustan proletaryaya bölge üzerinde sürekli eğitim görünce, kendi sınıfına karşı en etkin internasyonal dayanışmasını gösterebilecektir.
9. Dört bölgedeki Devrimci Marksistleri kucaklıyan bu örgüt, bölge dillerinde proletaryaya'ya ve ezilenlere seslenebilecek böylece onların kader birliğini perçinleyecektir.
10. IV. Internasyonalle kaynaşan bu örgüt, dünya çapında destek bulacak, Topraksız ve az topraklı köylüleri, şehir küçük burjuvazisini örgütlendirecek ve bürokrat ve aydın tabakanın bir kesiminin desteğini alabilecektir. Devrimin kadere sıkı sıkıya günümüz iki temel sınıfları Proletaryaya - Burjuvazi'ye karşı

ara tabakaların takındığı tavra bağlıdır. Ancak böyle bir örgüt onları S ü r e k l i d e v r i m bayrağı altında toplıyabilecekti

ALTERNATİF GÖRÜŞLER

Kürdistan proletaryasının kurtuluşuna önderlik edecek örgütün genel planını verdiğimizde, Stalinistlerin ve bazı devrimci Marksistlerin alternatif olarak ileri sürdükleri argumentler genel hatlarıyla şöyledir :

- a) " Kürdistanın dört parçası arasında ekonomik gelişme farkları vardır. Dolayısıyla değişik örgüt biçimleri gerekmektedir,
- b) Kürdistan parçalanmıştır, var olan sınırları görmemek radikalizmdir. Sınırları aşmak zordur. Böylece her parça kendi işini kendisi görmelidir,
- c) Devrimciler genellikle belirli sınırlar çerçevesinde kurulan devletleri kendilerine temel alırlar. Revizyonist değilsek, bu gerçeği kabul etmeliyiz. Dolayısıyla örgütlenme, belirli devlet sınırları içinde olmalıdır. (bazıları dahada ileri giderek bizim görüşleri "antileninizmle suçlamaktadırlar)
- d) Kürdistan proletaryası içinde yaşadığı devletlerin proletaryası ile birlikte örgütlenmelidir. " ayrı"örgütlenme milliyetçiliktir."

Şimdi özetini verdiğimiz görüşleri tek tek ele alalım:

- a) Kürdistanın parçaları arasında ekonomik gelişme farklarının olduğu doğrudur. Fakat kapitalizmin olduğu ülkelerin hangisinde bölgeler hatta şehirler arasında gelişme farklılıkları yoktur ? Eğer kapitalizm insanlara ve bölgelere eşit derecede muamele etseydi, insanlar arasında ekonomik ve sosyal farklılıkları giderseydi, kapitalizme karşı savaşmamız da o zaman aptallık olurdu. Ancak böyle bir kapitalizm ne denli iyi niyetli olursak olalım, yoktur. Kapitalizmde " adaletin"olacağına inanmamız dahi bizi Marxizmle alakayı kesmeye götürür. Eğer bu argumenti ciddi alsak, o zaman Türkiyede veya bölgenin diğer devletlerinde de bir kaç değişik örgütün kurulması için savaşmamız gerekir. Çünkü Irak, İran Suriye de olduğu gibi, Türkiyeninde çeşitli bölgeleri arasında ekonomik gelişme farkları vardır. Bu ülkelerde birlikte örgütlenmeyi savunurken, Kürdistan için tek ve merkezi bir örgütü "ekonomik gelişme farklılıklarının olduğu" gerçeğiyle rededersek, 90 lık ninelerimiz dahi ciddiyetimize inanmaz. Eğer " bölgeler arası gelişme farklılıkları varsa;" -ki vardır- devrimcilerin görevi onları örgütlemeye perçinlemek değil, tam tersine kaldırmaktır. Örgüt ne kadar büyük olursa,

Proletaryanın ideolojik gelişmesi, savaşım potansiyeli de o denli sağlam ve çok yönlü olur.

b) Nasılki Kürdistanın parçalanmışlığını inkâr edemezsek, sınırların ötesinde ve berisinde yaşayan halkın kürt olduğunu da inkâr edemeyiz. Bu sınırları çizen ezilenler değil, ezenlerdir. Ve bunlar aynı zamanda Elzas ve Loreninki gibi, Kürt halkının iradesi dışında kurulmuştur. Sınırların varlığı, sınıfların varlığını kanıtlar. Proletaryanın tarihi görevi bunları kaldırmaktır. Eğer bir halkın bölünmüşlüğüne karşı çıkmıyorsak, onun birliğini istemiyorsak onun bir parçası ile birleşmemizde olanaksızdır. Kürt halkını parçalayan burjuvazidir ve bu statüyü korumak istiyende onlardır. Proletaryanın ise, buna karşıt devlet kurması zorunludur.

"Devlette bir örgüt" olduğuna göre, merkezi bir örgütün kurulmasında proletaryanın ne zararı vardır? Üstelik sınırların varlığı tabulaştırılırsa, internasyonalizmin ve Internasyonalin ne gereği vardır. Internasyonal bir partinin kendisi sınırlar üstüdür, sınırlar ötesi bir savaşı gerektirir. Bunun karşıtı ulusal sınırlara kapanmaktır. Bu ise, küçük burjuvazinin memnuniyetle kabul ettiği ve zor aşabileceği bir şeydir. Fakat emeği ile de internasyonal olan sınıf bilinçli işçiler, sınırlara rağmen merkezi devrimci Marxist bir örgütü gönülden selamlıyacaktırlar. Yaşam her gün ona bunun gerekliliğini göstermektedir. Sınırlar aşılmadıkça, İnternasyonalizm üzerinde atılan her nutku, proletarya gevezelik olarak niteleyecektir. Devrimci olan her kişi, -internasyonalistlikleri gereği- internasyonalizmin ruhunu bölgede şahlandıracak böyle bir örgütün kurulması için güvenilir adımlar atacaktır. Ters halde var olan potansiyelden yararlanmak ve sosyalist devrimi yapmak ütopyadır. Unutulmamalıdırki, bölgeye sıçramayan her proleter devrim bogulmakla karşı karşıyadır.

c) Devrimciler her zaman kendilerine milli sınırları temel almazlar. Lenin bundan şartlı bahsetmiştir ve milli sınırları genelleştirmemiştir. Lenin'in kurduğu III. Internasyonal "milli sınırlar" ruhuna taban tabana zıttır. Lenin her zaman uluslararası proletaryanın çıkarlarını, belirli bir devletin çıkarının üstünde tutmuştur. Onun kurduğu III. İnternasyonal, kapitalizme karşı dünya çapında örgütlü ve merkezi savaşım veren ve hiçte bir devletin sınırlarını kutsallaştıran II. internasyonal gibi değildi. Kendisine belirli sınırlar içinde kurulan bir devleti temel alan her devrimci, asla Proletaryanın Dünya sovyetleri için verdiği savaşıma ayak uyduramaz. Eğer devrimci Marxistler bir devlet üzerindeki savaşımına

ağırlık veriyorlarsa bu, onların o devleti kendilerine temel aldıklarından değil, orada daha efektif antikapitalist savaşım verebildiklerindedir. Ancak bu devlet, her hangi bir devlet değil, içerisinde yaşayan insanların kültürü, dili, tradisyonu ve sosyal yapısı bilinen bir devlettir. Her ne kadar bir Kürdistan devleti yoksa da, sınıfsal ve ulusal olarak ezilen, horlanan bir Kürt halkı vardır. Bu nedenle her Kürt devrimcisinin acil görevi, bu halkın içinde ve bu halk için savaşım vermektir. Bu halk ise dört parçaya bölünmüştür. O halde sınırlar ötesi bir savaşım, dört parça üstündeki potansiyeli devrim yoluna kanalize etme savaşımı gereklidir. Kaldığı amacımız adresi belli olmayan bir Kürdistan kurmak değildir. Biz Kürt halkından -ama sadece halkından- devrimci Marxistlerin amacı, sınıfsız toplum yolunda Kürdistan proletaryasının diktatörlüğünü kurmaktır. Ama hiç bir zaman sınıfsız topluma kadar tek geçiş aşaması olan Proletarya diktatörlüğünün kurulması her şart altında birincil amacımız değildir. Nasyonalizmden uzak her devrimci Marxist gibi, biz Kürt devrimci Marxistler içinde ölçüt şudur: nerede sınıf savaşımı keskinleşirse - sınıf yoldaşlarımız bizi çağırdıkları taktirde- oraya hiç kuşkusuz beklemeden koşarız. Bu halde Kürdistan'daki sınıf mücadelelerinin keskinleşmesini hiçte beklemeyiz. Çünkü biliyoruz ve inanıyoruz ki, dünyanın neresinde burjuvazi alaşağı edilirse, o zafer aynı zamanda Kürdistan proletaryasınınındır. Bizim için "bizi ilgilendirmez" yoktur. Bölge ezen ulustan stalinistler kürt milli meselesine bu zihniyetle baktıklarından, İran Kürdistanında Humeyni'nin bombaları kan kusarken bu güne kadar bir bildiri ile dahi bunu protesto etmemişlerdir. Bu nedenle Kürt halkının sempatisini değilde, nefretini hak etmişlerdir. Fakat Stalinizm tüm dünya'da gerilemektedir. Giderek "ulusal kommunizm" onları mutlaka yiyecektir. 60 yıldır Stalinist teorilerin getirdiği sadece yenilgidir. Koskoca Çin emperyalist pazara kapılarını sonuna kadar açarken, hala sosyalizmin ilerlediğini ancak Stalinistler ileri sürebilir.

d) Değişik görüşlerden en elle tutulur olanı; "tek tek ülkedeki proletarya ile birlikte örgütlenmektir". Ancak bu tür örgütlenme ne bölge proletaryasının birliğine yardımcı olan ve nede Kürdistan proletaryasının birliğini sağlayan bir örgütlenmedir. Bu, kabul edilse dahi, yine de Kürt ve bölge işçi sınıfının birliğini sağlama sorunu gündemdedir. Nasılki "Dünya proleterleri birleşiniz", sloganı Dünya partisi kurulmadığı sürece, ayağı kesik soyut bir istek olarak kalırsa, Orta-Doğu ve Kürdistan proleterleri

birleşiniz" sloganı da örgüt olmayınca , o derece soyut olarak kalır.O yüzden, proletarya için en istenilir ve onu en güçlendirici motor örgüt, Irak,İran, Suriye ve Türkiye'yi kapsıyan bir K o m m u n i s t p a r t i s i olabilir. Bu parti bünyesinde devletler çapında örgütlenen komiteler bir iş bölümü içinde, burjuvaziye karşı savaşımalarını koordine ederlerse, istenilen anda şahlanan bir dev'i oluşturabilirler. Bu parti, proletaryanın dolaşım olanaklarını artıracak, tüm bölge üzerinde politik bilinçlenme sürecini hızlandıracak ve ayrıca yüz yıllardır islamiyetin yayılması ve Osmanlı barbarlığından da kalma halklar arasındaki kin ve güvensizliği ortadan adım adım kaldıracaktır. Bölgenin X bölgesinde patlayan devrim hareketi merkezi olarak desteklenebilecektir. Bu destek, kuşkusuz bölge burjuvazisini kötürümleştirecektir. Burjuvazinin ortak saldırısı, proleteryanın ortak karşı saldırısı ile çarpışınca, kafası kırılacak olan burjuvazi olacaktır. Eğer yoldaşlar bu görüşü savunurlarsa, kuşkusuz şartsız desteğimizi alacaklardır. Çünkü bölgeyi kapsayan bir örgütlenme olmadan, örgütlü olan burjuvazinin pençesinde proletaryayı ve ezilenleri kurtarmak olanaksızdır. Bu yüzden yoldaşların esas görüşü, bütünüün çözümü değil, parçanın çözümü olacaktır. Bu da somutu görmektir.

Öte yandan bölge burjuvazisi, bölge halklarını birbirlerine düşman edip milliyetçilik zehiri ile kitleleri beslerken, küçük burjuva örgütlerde 60 yıldır bölgeye transfer ettikleri Stalinist "ulusal kommunizm" teorileriyle bu milliyetçiliği perçinlemişlerdir. Özellikle 1970 lerden sonra büyük bir kabarış içinde olan Kürt milli uyanışını devrimci bir yoldan kanalize edebilecek bir programı Stalinizm sunmamıştır. Her ortaya çıkan örgüt, Kürtlerde var olan ve tarihi nedenlere dayanan şüpheciliğin kaynaklarını araştırıp ustaca davranacaklarına, onların ayrı örgütlenme isteklerini tıpkı burjuvazinin diliyle "bölücülük" olarak nitelendirmişlerdir. Her gelen devrimin sorunlarından biri olan bu soruna pragmatik yaklaşmış, Kürt militanlarının kazanılması için her türlü Hacıvat-^ıKaragöz oyunu mübah sayılmıştır. Bir yandan bağımsızlık hakkını da içeren U.K.K.T.H. savunulurken, öte yandan "ayrı örgütlenme" istekleri misaki milli zihniyeti ile "bölücülük, anavatani parçalama" olarak damgalanmıştır. Öyleki devrimciliğin ölçüsü olarak "birlikte örgütlenme" alınmıştır. Dahada ileri gidilerek kurtuluş hareketleri olan Kürt hareketleri Kemalislerle eşdeğerde " emperyalizmin oyunları" olarak görülmüştür. Hakim ulus şövenizminden kendisini bir türlü

kurtaramayan sol hareket, Kürt hareketlerine tamamen kayıtsız kalmıştır. Irak Kommunist Partisi kendi burjuvazisini desteklerken, -liderlerinin ihanetine rağmen- Irak Kürt hareketini haklı görmemiştir. Türkiye ^kommunist Partisinin kurucuları Kemalizmin davetilerine uyarak Karadenizde can verirlerken, 1925, 1938 Kürt katliamlarına tıpkı Komintern gibi ses çıkarmamışlardır. Onlar "uzak Asyadan bir kısrağ başı gibi uzanan bu memleket bizim" politikasından bu günde vaz geçmemişlerdir.

İran Kürdistanında devrimci Kürt ayaklanmasının üzerine Humeyni cübbeli despotizmi bomba yağdırırken, Mahabad şehri, Nero'nun Roma'yı ateşlere vermesi gibi alev içinde yanarken, Moskovanın itaatli ve uslu çocuğu TUDEH partisi ve Maoistler Humeyniyi alkışlamaya devam etmişlerdir. Yanlız İran'da değil, Türkiye'de de 1978 den beri İranda devam eden Kürt hareketini destekleyen bir yürüyüş hakim ulus solu tarafından organize edilmemiştir. Özseli, bölgenin hakim ulus solunun tarihi, hiçte şerefle anılacak bir tarih değildir. Türkiye'de Kemalizm kokarken, Irakta vs. panislamizm kokmaktadır.

Bütün bunlar, Kürt halkındaki ezen, kendisini parçalayan burjuvaziye karşı olan kin ve nefreti, ezen ulustan devrimcilere de yöneltmiştir. Güvensizlik giderek artmış ve Kürtlerin ayrı örgütlenme istekleri tehlikeli bir durum almıştır. Bölge hakim ulus solu sürekli "ülkemiz, vatanımız" turşusunu küplere basıp kokutunca, bu koku, Kürt soluna da bulaşmıştır. Bu kez Kürt solu, İskenderun'u ve Hazar denizini de içeren haritalar hazırlamaya başlamıştır. Kimiside "bav û kalê me Medya" türkülerini acele tarafından notalayıp gelecek Kürdistan imparatorluğunun "milli kahraman" ödülünü almak için şimdiden kötü akıl hocalığını seçmişlerdir. Yarın Ninova tarihte bizimdi, veya İskenderun "bizimmi-değilmi" üzerinde Vietnam-Çin savaşında olduğu gibi, savaşlara gidilirse hiçte şaşmayalım. Ne ekersen onu biçersen.

Bütün tartışmalar "birlikte-ayrı örgütlenme" üzerinde olduğu halde, sonunda ne Kürt ve ne de bölge proletaryasının birliği sağlanmıştır. Atomlara bölünen örgütlerin günümüz varlığı bunun en açık kanıtıdır. Bölünen örgütlerde sınıf savaşımını vermeden öte, bölgeleri paylaşma uğruna -bazen silahlı çatışmaya da dönüşen- kıyası bir kör döğüş içine girmişlerdir. Tıpkı horozların kendi kapıları önündeki gübreyi korumalarına benzeyen bir kör döğüş !!!

Kürt küçük burjuva hareketinin -bölge solundan hareketlerin bir karikatörü olmalarına rağmen- kısa sürede baş döndürücü bir tempo ile gelişmesi ve bölge ezen ulus soluna savaş ilan etmesi, Kürdistan'da gelişen milliyetçiliğin ürünüdür. Bölge solu gibi, kendi burjuvazisi ile paktlar ve halk diktatörlükleri peşinde koşan Kürt solu, giderek Kürt mis. aki milli zihniyetini geliştirmiştir. Çok tehlikeli olan bu gelişmeye karşı savaşım zorunludur. Bu savaşın en etken başaracak olanlarda Kürt devrimci Marksistleridirler.

Proletaryanın burjuvaziden bağımsız politikasını güden Kürt devrimci Marksistleri için sorun, ayrı-birlikte örgütlenme değildir. Esas sorun, Kürt milli sorununda gizli olan muazzam potansiyelden yararlanıp onundeirimcice kanalize edilmesidir. Hal böyle olunca, milliyetçilikle çepe çevre Kürt milli uyanışını organize etme, ancak Kürt devrimci marksistlerinin önderliğinde ve Kürtler adına konuşan bir örgütle mümkündür. Çünkü belirttiğimiz gibi, güdülen yanlış politikalar hakim ulus adına yapılmıştır. Var olan güvensizlik hakim ulus devrimcilerine de karşıdır. Başka türlü, Türk solunu Kürdistan'a sokmamak için silaha sarılan Kürt küçük burjuvazisinin tavrı açıklanamaz. Buna karşılık eğer Kürt devrimci Marksistleri amansız bir savaş vermezlerse, Kürt Stalinizmi, onları dahi Kürdistan'a sokmayacaklardır. Devrimci marksistler tarafından güdülecek politikalar giderek güvensizliği kaldıracak ve ezen ulus Proletaryasındanda destek alacaktır. Devrimci görevler, bölge devrimcileri ile Kürt devrimcileri arasında iş birliği çerçevesinde paylaşılırsa, bölge proletaryasının birliği yolunda kuşkusuz önemli adımlar atılacaktır.

Diğer yandan Kürt ve bölge kommunistlerinin önünde duran önemli görevlerden biri, Kürt halkı üzerindeki korkunç asimilasyon ve ulusu kültürel olarak bölme politikasına karşı çıkmaktır. Bölünen Kürt halkının önderlerinin arasındaki ilişkilerin zayıflığı, burjuvazinin çabalarını başarılı kılmaktadır. Kürt dilinin dialektleri arasındaki farklılıklar o kadar kuşku verici bir dereceye gelmiştir ki, çoğu kez dialektler ayrı diller görünümünü almışlardır. Bu da giderek karşılıklı anlaşma ve kommunikasyonu zorlaştırmaktadır. Buna ancak merkezi bir örgüt aracı ile karşı gelinebilir. Komala'da görüldüğü gibi, Kürt aydınları bir araya geldiklerinde, hem Kürt dili zenginleşmekte ve hemde dialektleri kaynaştırma girişimleri başarılı olmaktadır. Bundanda öte çok değerli informasyon ve tecrübe dolaşımı sağlanmaktadır. Merkezi olarak çıkan bir

organ bu dolaşımı giderek ulus çapına yayacaktır. Bütün bunlar, dört parçada örgütlü, merkezi bir partinin kurulmasını zorunlu kılmaktadır.

Ancak bu örgütü tek şart olarak görmek yanlıştır. Bu nedenle çifte bir çözümden yanayız. Yani bir yandan merkezi bir örgütü önerirken, bir yandanda ne Kürt, ne Fars, ne Arap ve ne de Türk olan ama bu halklar adına ortak savaşım veren bir örgütün kurulmasını da selamlarız. Her iki halde'de merkezi bir Kürdistan örgütünün oluşumu zorunludur. Fakat bu bağımsız değil, ortak örgüte bağımlı otonom bir örgüt olacaktır. Bu açıdanda merkezi bir hareketi yürütecek kabiliyet ve olanakta profesyonel devrimci Kürt Marksist kadroların yetiştirilmesi zorunludur.

KÜRDİSTAN KOMMUNİST PARTİSİ İÇİN İLERİ !

Yaşasın IV. İ N T E R N A S Y O N A L !

YAŞASIN DÜNYA KOMÜNLERİ ! (I)

I. Sovyet deyimi yeterince Stalinist bürokrasi tarafından dejeneleştirildiğinden, bunun karşılığı olan "Komün" deyimini kullanmayı daha uygun buluyoruz.

DÜNYADA GENEL DURUM

Kapitalizmin ikinci dünya savaşından sonra, en uzun bunalım dönemini yaşadığı çağımızda, 1981 yılına girilirken, bu bunalımın giderek bir patlama noktasına doğru ilerlediğini görmekteyiz. Bu bunalımın ayırıcı özelliklerinden yalnızca bir üretim bunalımı olması değil, buna paralel olarak siyasi yanı ağır basan bir bunalım olmasıdır. Buda emperyalizmin siyasi gericiğinin giderek keskinleşmesini içermektedir. Özellikle 81'li yıllarda giderek dahada derinleşen bu bunalım, 1'inci ve 2'inci paylaşım savaşlarında olduğu gibi kendisini yeniden üretebilmenin geçmiş koşullarına ve olanaklarına sahip değildir. Özellikle birinci dünya savaşından bu yana kapitalist dünya pazarı bir dizi alt üst oluşlar süreci yaşadı ve bu durum kapitalizmin aleyhine pazarların daralmasına yol açtı. Birinci paylaşım savaşında Sovyet devrimi ve ardından ikinci dünya savaşıyla birlikte, dünya kapitalist pazardan kopan Doğu Avrupa işçi devletleriyle birlikte, Çin, Vietnam ve Küba devrimiyle geçmişe oranla yeni pazarlar arama koşulları daralmış oldu. Kapitalizmin içine girdiği bu siyasal ve ekonomik bunalım, az gelişmiş ülkelerde yeni bir hareketlilik kazanan devrimci hareketlenmelerle, derinleşerek büyük boyutlara ulaşmıştır. Ortadoğu'da İran ve Afganistan, Ortaamerika ülkelerinden Nikaragua ve El Salvadorla hızlanan bu süreç, kapitalist dünyanın korkulu rüyasını oluşturmaktadır. Bu durum dünya devrimci hareketinin lehine bir göstergedir. Fakat bununla birlikte, ve bütün bu tabloya rağmen, dünyadaki konjoktürel durum, özellikle sınıf savaşının izlediği seyir, (Daha ziyade gelişmiş kapitalist ülkelerde) bu bunalımın dünya devrimci hareketinin lehine çözümü konusunda iyimser bir tablo surmamaktadır. Buna paralel olarak dünya devrimci hareketinin içinde bulunduğu önderlik krizinin boyutlarında bir o kadar önem kazanırken, hala bu bunalımdan çıkılamamış olması dünya devrimci hareketinin bunalımının en ağırlıklı yanını oluşturmaktadır.

Bütün bunlarla birlikte genel olarak insanlık önümüzdeki yıllara çok ağır bunalımlarla giriyor. ABD'de uzun bir aradan sonra özellikle büyük silah tekellerinin desteğiyle Cumhuriyetçi parti iktidar oldu. Amerikan halkı tutucu bir politikadan yana oy kullanarak Regan'ı başkanlık koltuğuna oturttu. Ardından Sovyet Amerikan ilişkilerinin en gerçin bir dönemine giriliyor. Bu gerginliğin önümüzdeki yıllarda giderek daha tehlikeli boyutlarda sürmesi pek olanaksız değil. Aynı şekilde Doğu Avrupa bürokratik işçi devletleri'de yeni değişimlere gebe. 1968 çekoslovakya ayaklanmasının ve 71 Polonya işçi hareketinin bastırılmasından bu yana, sessizlik içinde olan Doğu Avrupa işçi devletlerinde, Polonya'daki yeni işçi hareketleriyle birlikte, bürokratik işçi devletlerindeki çatlaklar yeniden derinleşti. Küba devriminden bu yana gene suskunluk içinde olan Latin Amerika, Orta Amerika ülkelerinin başlattıkları savaşlarla yeniden sıcak bir dönemin içine girdi. Ortadoğu'da Şah rejiminin yıkılması ve Afganistana Sovyet müdahalesiyle mevcut dengenin emperyalizm aleyhine sarsıldığı bir alan oldu. İran Irak savaşıyla giderek kızışan Ortadoğu, önümüzdeki dönemlerde Kürt ulusal kurtuluş hareketindeki gelişmelerle de siyasal bunalımın en ağırlıklı seyredeceği bir alan olma yolunda.

BUNALIMIN AĞIRLIKLI MERKEZİ ORTADOĞU

Emperyalizmin en ağır bunalımını yaşadığı bölgelerden biriside Ortadoğudur. Bu bunalımın giderek derinleşen yönü ve Ortadoğu'nun emperyalizm açısından büyük stratejik bir öneme sahip olması, emperyalizmin bu bölge üzerindeki tutucu politikasını dahada güçlendirecektir.

Bu durum Basra körfezinde bozulan dengenin, emperyalizm lehine tekrar düzeltilmesi yönündeki emperyalist emelleri giderek güçlendiriyor. Natonun Güneydoğu kanadındaki yeni düzenleme tamamen bu amacı taşımaktadır. Yunanistanın tekrardan natoya dönmeye ve Türkiye'nin İrandan boşalan jandarmalık göreviyle Askeri bir diktatörlüğün eşliğinde ortaya sürülmesi , emperyalizmin Ortadoğu'daki emellerinin ön adımları olarak görülebilir. Nitekim Türkiye'deki yöneticilerle Amerikan politik çevreleri arasında körfezin savunulması üzerine Türkiye'nin oynayacağı rol üzerinde sürdürülen tartışmalar bunu açıkça ortaya koymaktadır. Elbette körfez için İran kadar önemli bir konuma sahip olmamakla birlikte, mevcut gelişmelerde başvurulacak askeri stratejik bir üs olarak bölgede emperyalizmi ilgilendiren bir konuma sahiptir. Özellikle bu bölgede mevcut gelişmeler doğrultusunda, Amerikan emperyalizminin Regan yönetimiyle içine girdiği yeni durum, Vietnam savaşından bu yana görülmeyen direk askeri müdahalelerden kaçınmayacağı yönündeki kanıtları güçlendirmektedir. ABD'nin güney doğu asyada uğradığı ağır yenilgiden sonra yeni bir denemeye girmeyeceğini söylemek yanıltıcı olacaktır. Latin Amerika ve Afrikada görünürdeki gelişmeler, ve bu kıtalardaki anti kapitalist nitelikteki hareketlenmeler (Latin Amerikada Nikaragua, El Salvador, Afrikada Angola, Mozambik, Zibabve, Etyopya) emperyalizmin mevcut dengeyi korumak için yeni macerelere girmekten kaçınmayacağını ortaya koymaktadır. Nitekim Fransız Emperyalizmi Afrika'da yeni gelişmeler durumunda askeri bir müdahaleden çekilmeyeceğini açıkça ortaya sürmektedir. Ki bu ülke her an müdahaleye hazır 40000 kişilik silahlı askeri bir gücü hazır tutmaktadır. Özellikle Amerikan emperyalizminin bölgedeki yönelimi Amerika'daki yeni gelişmelerden sonra, Ortadoğu bölgesinde Türkiye'deki askeri diktatörlüğün bölgede dengenin dahada tehlikeli boyutlara varmaması için dahada uzun vadeli olarak ikdidarda tutulması olasılığı güçlenmektedir. Çünkü İran'daki gelişmelerden sonra bölgenin emperyalizmin açısından güveninin korunmasında tek başına İsrail ve Mısırın güvencesi yetmemektedir. Amerikanın bu bölgede büyük askeri yatırımlarına rağmen Şah rejiminin çökmesi ile birlikte Türkiye'ye verilecek önem salt askeri planda güçlendirilmesi değil, ekonomik olarak emperyalizmin hiyerarşik yapısı içinde bölgede uzun vadede ekonomik olarak bir kariyere yerleştirilmesi sorunudur. İrandaki son gelişmeler ve Humeyni rejiminin gerici niteliği ve hızlı bir sağa kayış, İranın emperyalist sistemden bu aşamada bir kopuş içerisinde olduğu söylenemez. Ama durum böylede olsa İran artık ABD emperyalizmi ve nato için geçmişindeki konumunda olmayacaktır Türkiye'nin Ortadoğu'da bu paralele taşıdığı önem uzun vadeli bir dengenin katalizörü olarak düşünülmektedir. Natonun güney doğu kanadında önemli bir konuma sahip olan bu ülke yalnız askeri olarak değil, ekonomik plandada bölgenin Arjantini olma yolundadır.

Bununla birlikte Ortadoğu'da emperyalizmin bölge üzerindeki emelleri ne olursa olsun, emperyalizmin korkulu rüyası olmakta devam etmektedir. Irakta Kürt ulusal hareketinin yenildiği tarihten bu yana kısa bir sessizlik içerisinde giren Kürt ulusal hareketinin, İrandaki gelişmelere paralel olarak tekrar eski sıcaklığına bürünmesi, bölgedeki devrimci gelişmelere yeni bir boyut daha ekledi. Kürt ulusal hareketinin oynadığı temel rol bu hareketin giderek diğer parçalarada sıçraması ve zaten bunalıma girmiş dengeyi diğer ülkelere aktararak, bunalımın emperyalizmin bölgedeki çıkarları aleyhine dahada derinleştirebileceğinde yatmaktadır. Sonuncusu İrandaki halk hareketleriyle birlikte ortadan kalkan CENIO Sadabat, Tahran gibi askeri paktların dayandığı temellerden biriside böylesi bir gelişmeden duyulan korkudur. Bu sorun son yıllarda eski sıcaklığını kaybetmiş Filistin sorunundan sonra Ortadoğuda devrimci hareketin dinamiğini oluşturmaktadır.

Merkezi bir örgütlenmenin sağlanması durumunda bu mücadelenin diğer parçaları da etkilemesi kaçınılmazdır. Böylesi bir gelişme bölgede dört ülkenin burjuvazisini birden bunalıma sürükleyecek, bölge proleteriyasının siyasi iktidara alternatif olmasında yardımcı bir rol oynayacaktır. Fakat emperyalizmin bölgede hayati çıkarlara sahip olması, özellikle Ortadoğunun dünya petrol rezervlerinin önemli bir kesimini oluşturması önümüzdeki dönemlerde bölge üzerinde oynanacak oyunları dahada vahimleştireceği kaçınılmazdır. Bölgede özellikle körfez bölgesindeki silahlanmanın boyutlarındaki hızlı yükseliş, bu kanıyı güçlendirmektedir. Son günlerde yeniden başlayan Lübnan iç savaşı, İran Kürdistanındaki devrimci gelişme, İran Irak savaşının derinleştiği kriz, ve İranın konumu bölgenin siyasal durumunu derinden etkileyecek bir niteliğe sahiptir.

LATİN AMERİKA

"Daha fazla Vietnam'mu"?

Evet Küba'nın Latin Amerika'da yakıldığı meşale ve Çehe Guevera'nın açtığı çığırda ortaya çıkan bu tümce. Latin Amerika devriminin vazgeçilmez sloganı haline gelmiş. bir o kadarda dünya devrimci hareketi içerisinde yürekten benimsemişti. Latin Amerika'nın hemen, hemen bütün ülkelerinde bu şiarla yola çıkan gerilla hareketleri "Daha fazla Vietnam" yaratmadan kendilerini fesetme yoluna gittiler. Bu durum dünya devrimci hareketi içinde gerek Çehenin "Foko" teorisi üzerinde gerekse Latin amerikadaki gerilla hareketleri üzerinde uzun süre tartışmalara neden oldu. Fakat geçen on yıllık bir aradan sonra, genel olarak emperyalizm ve özel olarak bölge üzerinde çıkarları en yoğun olan ABD emperyalizmi için en az Ortadoğu kadar büyük bir öneme sahip Orta Amerika ülkelerinden Nikaragua, Küba'dan sonra bu bölgede çemberi kıran ikinci ülke oldu. Hareketin bu ülkeylede kalmayıp hemen yanbaşındaki Elsalvadora'da sıçraması, ABD emperyalizminin ekonomik çıkarları açısından bakıldığında pek o kadar hayati bir çıkar sorunu olmamakla birlikte, ABD'nin kıtadaki politik konumuna bir darbe indirdi. Nikaragua'nın bu çemberi parçalaması, Latin Amerika'da muhtelif politik gelişmelerin eğri--sinde oynayacağı temel rolün çok daha derin değişimlere yol açabileceği olgusu, emperyalizm açısından büyük bir tehlikeyi içermektedir. Bununla birlikte Amerika'nın "Dünya jandarmalığı" konumunu artık yitirdiği günümüzde, hemen yanbaşında bulunan Latin Amerika kıtasında bu konumu hiç olmasa muhafaza etmeye büyük bir özen göstermektedir. ABD emperyalizminin bu kıta üzerinde oynadığı askeri ve siyasal rolünün gelişimine bir göz atılacak olursa bu alanda kıta üzerinde gerek askeri , gerek siyasi planda ne kadar etkin bir konuma sahip olduğu görülecektir. Klasik sömürgeci dönemin tarihe karıştığı dönemden bu yana Latin Amerikadaki bütün politik gelişmelerde bu ülkedolaylı yada dolaysız müdahalesi gözlemlenmektedir. Küba devrimine karşı domuzlar körfezi çıkarmasından, 1965'de Dominik cumhuriyetinin ezilmesine ve 1975'de Şilide Allende rejiminin boğazlanmasına Latin ülkelerindeki bütün askeri paramiliter rejimlere kadar. Bilindiği gibi 1963 yılında seçimle iş başına gelen ve küçük bir ülke olan Dominik Cumhuriyet'ni bile hazmedememiş 20,000 deniz piyadesi ile bu ufak Cumhuriyeti işgal etmekten çekinmemiştir.

Çehenin ölümünden ve Latin Amerika' ülkelerindeki gerilla hareketlerinin dağılmasından sonra dünya devrimci hareketi içerisinde kıtadaki yönelişler üzerine ortaya çıkan görüş ayrılıkları ne olursa olsun, bugün Nikaraguayla birlikte yeniden ortaya çıkangerilla tipi hareketlerin yeniden yaygınlık kazanmayacağı bugünden söylenemez. ABD emperyalizmi Nikaragua ve Elsalvadorun bölgede siyasal dengeyi ne ölçüde etkileyebilirliğinden çok ,

Bu ülkelerdeki devrimci süreçle birlikte ortaya çıkan gerilla tipi hareketlerin . Küba devrimi sonrası olduğu gibi tekrardan yaygınlık kazanmasından korkmaktadır. Gelişmeler bu konuda emperyalizmin mevcut korkusunu doğrulamaktadır. Ki son zamanlarda Guetemalanın'da ülkesinde görülmeye başlayan gerillalardan şikayetçi olması ve bu konuda sürekli Nikaragua ve Küba'yı suçlaması durumun ciddiliğini ortaya koymaktadır. Gene Kitada Peru, Bolivya ve Arjantinde yükselmeye başlayan işçi hareketleri ve sol muhalefet, Bu devrimci gelişmenin ikinci önemli yanıdır. Kitadaki bu yeni durumun 1960- 67 yıllarında olduğundan daha etkin bir gerilla tipi hareketlerin ortaya çıkmasına neden olabilirmi şeklinde bir soruyuda haklı olarak beraberinde getirmektedir. Böylesi bir sorunun cevabı kitada önümüzdeki süreçte, muhtelif gelişmelerin ışığında çözümlenebilecektir. Ama görünen odurki ABD emperyalizminin korkusu böylesi bir gelişmenin korkusunu da taşımaktadır. Bu Korkuyladırki Regan yönetiminin bölgedeki gerici emelleri önümüzdeki süreç içerisinde dahada belirginleşiciktir. Askeri müdahale olasılıkların en çok tartışıldığı günümüzde, hernekadar görünürde Elsalvador topun ağzında gibi gözüküyorsa, ABD emperyalizminin askeri gücünü bu ufak ülkede deneyeceği oldukça uzak bir ihtimaldir. Birincisi kendisi için ekonomik bir öneme sahip olmayan bu ülkeye yapacağı askeri bir operasyonun, dünya kamuoyunda büyük bir tepki göreceğini çok iyi bilmektedir. İkincisi diktatör Duartenin yaptıkları konusunda kendi kamuoyu üzerinde oluşmuş bir kamuoyu muhalefeti söz konusudur. Üçüncüsü Sovyetlerin Afganistana müdahalesinden sonra böylesi bir güç denemesini çok daha uygun koşullarda stratejik bir bölgede deneme istemidir. Bu bağlamda Latin Amerika'da böylesi bir deneme için kendi kamuoyu ve dünya kamuoyunu biçimlendirmeye çalıştığı ülke olarak Küba gözükmektedir. Polonyadaki gelişmeleri dikkatle izlemesinin temelinde bu emelin koşulları yatmaktadır. Pentagon askeri çevrelerinin ve ABD yöneticilerinin resmi açıklamalarında Kübaya müdahalenin olanak dışı olmadığı sürekli vurgulanmaktadır. Amerika ve dünya kamuoyu bu konuda akıl almaz bir propogandayla biçimlendirilmekte, bölgedeki gelişmelerin tüm sorumluluğu, halk hareketlerinin ekseninden çıkarılarak Küba'ya yüklenmektedir. ABD emperyalizminin bu emelini kursağında bırakacak tek güç gene, devrimci mücadelelenen Nikaragua ve Elsalvador ikilisiyle kalmayıp, giderek diğer Latin ülkelerinde doğacak devrimci gelişmelere ve dünya devrimci hareketinin dinamizmine yakından bağlı olacaktır.

DOĞU AVRUPA

"Yeni bir krizmi"

1981'li yıllara yalnız emperyalizminin genel bir bunalımıyla değil, aynı zamanda Stalinist bürokrasinin derin iç bunalımlarıyla da giriyoruz. Bu Destalinizasyon döneminin ardından bürokratik çemberi parçalamak amacını taşıyan, Macar ve Çek deneyimlerinin ardından sonra 1971'de Polonyada başlayan işçi hareketi 1981'de ulaştığı konumıyla bu çemberin kırılmasında çok daha değişik bir eğri üzerinde geliştiğine tanık oluyoruz. Bu hareketin geçmiş deneyimlerden farklı olarak, önemli politik mevziler ele geçirmesi, Bürokrasinin bunalımına yeni bir halka daha ekledi. Gerek Sovyet bürokrasisinin dünya komünist partileri üzerindeki mutlak denetimini yitmesi, gerekse Polonyada ortaya çıkan muhalefetin kitlelere daha çok dayanan gücü bu gelişmenin olumlu yönünü oluşturmaktadır. Hatırlanacağı gibi daha önceki deneyimlerde özellikle Macar ayaklanmasında, Sovyet bürokrasisinin tam bir desegine sahip olması, bürokrasinin bu hareketleri hiç bir muhalefetle karşılaşmadan ezmesini kolaylaştırmıştır. 1968 Çekoslovakya'daki durum karşısında yalnızca Fransız komünist partisinin aldığı tavır bile çok cılız ve temkinli olabilmiştir. Ama bugün Polonyayla birlikte içine girilen yeni durum-

Çok daha farklı bir görünüm arz etmektedir. Bu hareketin yalnızca işçi hareketiyle sınırlı kalmayıp, üniversitelerden köylülüğe kadar bütün halktan destek görmesi diğer örneklerden farklı bir nitelik taşımaktadır. Geçtiğimiz günlerde Romanya devlet başkanının, Macaristan'daki sendikalarında daha bağımsız bir statü kazanması gerektiği yolundaki beyanatları, hareketin yalnız Polonya sınırları içerisinde değil diğer işçi devletleri içinde de yankı bulunduğunu göstermektedir.

Sovyet bürokrasisinin geçmişte olduğu gibi bu ülkelerde gelişen işçi muhalefeti karşısında, 56 Macar 68 Çekoslovakyanın işgalinde kullandığı yöntemi uygulaması bugünkü koşullarda pek olası gözükmemektedir. Polonyadaki hareketle Romanya örneğinde de görüleceği gibi, bürokrasinin önümüzdeki muhtelif gelişmelerde hesaba katarak, işçi hareketi karşısında daha ılımlı reformlara gidebileceği izlenimi güçlenmektedir. Ama bu yönde yeni bir taktik dönüşüm, elbette Destalinizasyon döneminde olduğundan çok daha temkinli olacaktır. Eninde sonunda, özellikle Avrupa kültürüyle yakın bağları ve köklü bir gelenekleri olan Doğu Avrupa işçi hareketleri karşısında, bürokrasinin salt klasik baskı yöntemleriyle dayanamayacağı sistemin kendini idame ettirebilmesi için bir dizi radikal ve ılımlı reformlara dönmesi kaçınılmaz olacaktır. Herne kadar daha çok doğu avrupada görülen bu çatlak bugüne kadar Sovyet işçi sınıfına yansımamışsa da böylesi bir yansımının öteden beri bürokrasinin korkulu rüyasını oluşturduğu ortadadır. İşçi devletlerindeki bu gelişmelerin bürokrasinin kendisinde de yansımada düşünülmez. Brejnevin çekilmesiyle birlikte Sovyet bürokrasisinde bürokratik görünümde bazı değişimlerin olabileceği yolundaki izlenimleri, Doğu Avrupanın içinde bulunduğu siyasal bunalımın (Bürokrasinin bunalımı) dozu bu yöndeki kanılları güçlendirir niteliktedir. Yılların ideolojisiyle şartlandırılmış bu ülkelerdeki işçi sınıfının, gerçek bir politik devrim yolunda köklü gelişmeler doğuracağı şimdiki aşamada çok iyimser bir beklenti olmakla birlikte, bu hareketlenmeleri uzun vadede, politik bir devrimin ilk ön birikimi için atılmış adımlar olarak görülmelidir. Polonyadaki gelişmeler devrimci Marksistlerin, politik devrim talebini doğrulamaktadır. Bu durum aynı zamanda işçi sınıfının tarihsel misyonu üzerinde ortaya atılan revizyonist görüşlere karşı verilmiş sınıfın devrimci dinamiğine uygun tarihsel bir cevaptır.

Bugün özellikle Polonyada olup bitenler, dünya devrimci hareketini yakından ilgilendiren, hayati bir öneme sahiptir. Dünyadaki politik dengenin bugünkü konumu ve Polonyadaki güçlü kitlesel muhalefet, herne kadar, Polonyaya bir sovyet müdahalesi pek olanaklı gözüküyorsa da, bürokrasinin akıldışı davranabileceği de hesaba katılmalıdır. Ve böylesi bir müdahale, dünyayı vahim bir krizin eşiğine getirecek, bir potansiyele sahiptir. Dünya işçi sınıfının dünden daha kararlı olması gerektiği günümüzde, böylesi bir müdahale sınıfın kararlılığını arttıracaktır. Yerde aksine bilincinde gerilemelere neden olacaktır. Ayrıca böylesi bir durum, dünya devrimci hareketinin Latin Amerika kıtasında önemli bir üs konumuna sahip Küba'ya, ABD emperyalizminin askeri müdahalesine zemin oluşturacaktır. Ki bu yalnız Küba'nın kaybedilmesiyle değil dünyayı 1945'de olduğundan daha vahim bir trajedinin sınırlarına getirebilecektir. İçinde bulunduğu ekonomik ve siyasal bunalımla giderek daha tutucu ve umutsuzlaşan, kapitalizmin gayri insani mantığı, topyökün bir çıldırmayı bile göze alabileceği umutlanmalıdır.

SİLAHLANMA VE DÜNYAYA YÖNELEN TEHLİKE

"Ve hiç kuşkusuz, nükleer silahlar öylesine bir tahrip gücü düzeyine gelmiştir ki, nükleer bir savaş sırasında insanlık varlığını sürdürse bile, bırakın sosyalizmin geleceğini bir yana, fizik olarak hayatta kalma sorunu bugünkünden çok daha değişik şartlarda tartışılacaktır. (E. Mandel "Barış içerisinde bir arada yaşama ve dünya devrimi" Köz yanıları)

Daha önceki bölümlerde , dünyada dengenin giderek emperyalizm aleyhine sarsıldığını belirtmiştik. Bu durum dünya devrimci hareketini dahada kararlı olmasını gerektirmektedir. Fakat buna rağmen, dünya devriminin yörüngesi hala az gelişmiş ülkelerde seyretmektedir. Elbette emperyalizmden her kopuş bu az gelişmiş ülkelerde olsa, hem dünya işçi sınıfının kararlılığını arttıracak hemde kapitalizmin yeni maceralara girmesini önleyecek bir durumdur. Fakat gerek sosyalizmin gerek insanlığın geleceği üzerine verilecek kararın merkezi hala gelişmiş kapitalist ülkelerdedir. Özellikle nükleer ve termo nükleer silahların korkunç boyutlarda seyrettiği günümüz dünyasında , bu ülkelerin işçi sınıfı hareketi insanlığın geleceğini yakından ilgilendirmektedir. Dünya devriminin geleceği bu ülkelerde yapılacak proleter devrimlerine bağlı olduğu gibi, insanlığa ve tüm yaşama yönelik tehlikelerin potansiyelide gene bu ülkelerdedir.

Gerek Marks ve Engels ve gerekse Ekim devriminin liderleri tarafından gelişmiş kapitalist ülkelerde olabilecek bir devrim beklentisi, gerçekleşmedi. Dünya devrimci hareketinin çizdiği eğride kısa vadede böylesi bir beklenti bugünde pek olası gözüküyor. Her ne kadar subjektif koşullar dünya devrimci hareketinin lehine bir durum gösteriyorsa da, Dünya devrimci hareketi ve buna bağlı olarak işçi sınıfının günümüzde yaşadığı önderlik krizi, bu beklentilerin önünde ideolojik bir engel olma konumu sürdürmektedir. Stalinist önderliklerin omaz hataları yüzünden farklı yörüngelerde seyreden Avrupa işçi hareketi, Amerikan işçi sınıfının a' politik bir yapıda olması, hiçte iyi bir durum değildir. Marks, Engels ve Ekim devriminin liderlerinin beklentilerine paralel olarak, insanlığın geleceği, gelişmiş kapitalist ülkelerde, işçi hareketinin kararlılığına ve bu ülkelerden bir kaçında olabilecek bir devrime bağlıdır. Bu durumun vurgulanmasındaki amaç, baştada belirtildiği gibi, Emperyalist kampın içine girdiği keskin bunalımla birlikte, insanlığın geleceğini yakından ilgilendiren nükleer tehlikenin ulaştığı boyutlardır.

Emperyalistler barışı korumak için değil savaşmak için silahlanırlar. Emperyalizmin son yıllarda silahlanmaya verdiği önem, hiçte yabana atılır bir durum değildir. Bu durumun tek önleyici gücü olarak gösterilmeye çalışılan nükleer denge politikası silahların sadece meşrulaştırılmasına yarayan bir yanılsamadır. Bu yanılsamanın ideolojik şampiyonlarından biriside yazıkki Sovyetler Birliği. Oysa dünyada kurulacak bir barış "Nükleer denge, Barış içerisinde bir arada yaşama"yla değil, bu ülkelerdeki sınıf savaşının gücüne ve kararlılığına bağlıdır. Bugün dünya misli görülmemiş bir şekilde silahlanmakta ve bu alan yatırılan paralar korkunç boyutlarda seyretmektedir. Kapitalist ülkelerin tümü sosyal harcamalardan kısım savunma harcamalarına hız vermektedirler. Dünyanın en büyük silahlı gücü olma konumunu hala sürdüren Amerikanın bile bu kısma politikasını en iyi uygulayan ülke olması önemlidir. Yalnızca 1981 yılı için savunma harcamalarına Amerikan bütçesinden ayrılan rakam 26,5 milyar gibi süper bir rakamdır. Avrupa kapitalistleri artan işsizlik oranlarından bahsederken, aynı şekilde daha fazla silah için sosyal harcamalarda kısıntıya gitmektedirler. Dünya devrimci hareketi ve işçi sınıfı-

Bu tehlike karşısında dünden daha çok kararlı olmak zorundadır. Sorun karşısında son karar bu hareketin göstereceği alternatifin barometresine bağlı olacaktır. Daha önceki bölümlerde dünya işçi hareketinin iyimser bir tablo summadığını belirtmiştik. Bu durumda temel eksiklik olarak kabul ettiğimiz devrimci önderliğin dünya genelinde yönelişi ve alternatifini hayati bir öneme sahiptir. Çağımızda bu sorunun tehlikeleri konusunda dikkatleri çekmek hiçte karamsarlığın bir ürünü değildir. Aksine gün geçtikçe dahada tehlikeli bir durum almaktadır ve dünya işçi sınıfını , bütün insanlığı yakından ilgilendirir bir konuma sahiptir. Bunun neden böyle olduğunu kısada olsa aşşağıdaki satırlarla anlatmaya çalışacağız.

İNSANLIĞA YÖNELEN TEHLİKE:

(Çanlar kimin için çalışıyor.)

Bu tehlike konusunda çanların kimin için çaldığını ayırd etmek gerçektende çok güç. Çünkü nükleer silahların ilerde doğuracağı tehlike, sosyal bilimlerde olduğu gibi sınıf ayrımı yapmayacaktır. Radyoaktivite gecekonduyla villa arasında bir ayrıma gitmeden işlev görecektir. Bugün çocuklar elbette ellerinde elbette atom silahları yada nötröm bombasıyla oynamıyorlar. Fakat bu tehlikenin büyüklüğünü vurgulamak için çocuklardan örnekler vererek başlamak, çarpıcılığını vurgulamak açısından yararlı olacaktır. Gelecekteki nükleer bir savaşta, radyoaktif tehlikeden korunabilmek için, İngilterede bir firmanın yaptığı kauçuk elbiseyi Londra sokaklarında yaşamı sevenler derneğine üye bir anne babanın arasına, birde çocuk yerleştirilebilmektedir. Aynı şekilde, aile ahlakı çerçevesinde eline bebekten başka bir şey verilmeyen kız çocuklarının elinde hiçte öyle istisnai olmayarak tutuşturulmuş bir tabanca yada uzay silahı görmek pek şaşırtıcı değil artık. Günümüzde oyuncak silahlar, bir uçurtmadan, yedi cücelerden, pamuk prensesten, Noel babadan ve diğer oyuncaklardan çok daha popüler. Oyun salonlarında, en rahat göreni lazer silahlarıyla hedef vuran oyun makinaları. Bu yalnızca çocuklarla da kalmıyor. ABD'de gelecekteki bir nükleer savaşta korunabilmek için, en modern, tek kişilik, çift kişilik, ve aileler için taşınabilir atom sığınaklarının reklamlarına raslanılabiliyor. (Herbert Marküze Tek boyutlu insan) Metro planları atom savaşlarında kullanılacak şekillerde çiziliyor. Çağımızda bu ideoloji yalnızca, oyuncak, atom sığınakları, kauçuk elbiseler, ve metro istasyonlarının inşası biçimiyle kalmıyor. Sanata kadar bile yansıyabiliyor. Sinema piyasasının en çok para getiren ve en çok seyirci çeken filmleri, artık uzay savaşlarını, ve nükleer bir tehlikeden sonra, insanların nasıl yaşadıklarını gösteren (yada nasıl yaşamadıklarını) kurgu bilim filmleri oluyor. Ama bir nükleer tehlike, insanlık için artık günümüzde sevimli kurgubilim temalar olmaktan çıkmış, bir realite, gerçek bir tehlike haline dönüşmüştür. Jül Vernin kitaplarında işlediği kurgularına şaşmıyoruz artık. Çünkü gerçekten insanlık Jül Vernin tasarladığı biçimde, Kaliforniyadan uzaya uzay gemileri fırlattı ve aya ulaşmaktanda öteye geçti. Ve gerçekten seksen günde devri alemleri dakikaların sınırları içine aldı. Ve gerçekten natilyuslardan çok daha modern deniz altılar yaptı, yerin altına seyahati gerçekleştiremedi ama, denizlerin erişilmez derinliklerine kadar inebildi. Bunlar Jül Vernin hayalleri kadar insanlığı sevindiren şeyler.

Ama kurgu bilim filmlerde işlenen gelecek nükleer tehlikelere ilişkin temalarda, pek o kadar yabana atılır şeyler olmadığı gibi, insanlık için pek sevindirici mesajlar taşımıyor. Bugün artık insanlık uzaydan yönetilebilecek savaşlarda kullanılacak uzay silahlarına yatırım yapmaktan çekinmiyor. Yazıkki gazete haberlerinde bu yarışın şimdilik şampiyonu, insanlığa yönelik her türlü tehlikeyi önleyecek olan sınıf savaşını bir tarafa iterek, "Nükleer denge" politikasının şampiyonlarından birisi olan Sovyetler Birliği.

Bu tehlike karşısında sınıf savaşının bir tarafa itilmesi Marksistler tarafından yabana atılır bir durum olarak görülmemeli, aksine bütün olumsuzluklara rağmen sınıf savaşının engelleyici gücü vurgulanmalıdır. Çünkü günümüzde nötron bombasının basına yansması, ve ideolojik propagandası, hiçte deterjan reklamlarından daha komik değildir. Canlı yaşam ikinci plana alınırken "Temiz bomba"nın erdemleri üzerine karikatürler dizilmektedir. Bütün bunlar, Jül Vernin kurguları kadar anlamlı değildir insanlık için. Çünkü deniz altını gören insanlığın kendisi değil, nükleer silahların karanlık yüzüdür. Seksen günde devri alem yapan insanlığın kendisi değil nükleer başlıklarla donatılmış Jumbo jetlerdir. Çünkü uzaya yeni bir yaşam biçimi tesbit etmek için değil, yaşamı yükseklerden nasıl yok etmek için çıkılmaktadır. Dünya işçi sınıfı (özellikle gelişmiş ülkelerin) bu tehlike karşısında tüm ideolojik biçimlendirmelere ve nükleer tehlike karşısında dahada duyarlı hale getirilmelidir. Çünkü insanlığı bu tehlikeden kurtaracak olan hayali Kripton gezegeninin kurtulmuş kahramanı Süpermanlar değil, bu tehlikeden insanlığı kurtaracak olan sınıf savaşının belirleyici gücü olacaktır. Mandelin deyimiyle: " Bütün bir tarihsel dönem süresince, dünya devriminin merkezi az gelişmiş ülkelere kaymıştır. Ama insanlığın geleceği son kertede, Japonyada, Batı Avrupa'da, Amerika'da belirlenecektir. Ve bir nükleer dünya savaşının olup olmayacağına, yaniçağımızda insanlığın karşı karşıya olduğu ölüm kalım sorununa bir çözüm getirecek olan, ABD'deki karşıt sınıflar arasındaki mücadeledir." (Barış içerisinde bir arada yaşama ve dünya devrimi Köz yayınları).

MUSTAFA SORGUL.....

Emperyalizm, birinci paylaşım savaşının sonunda masa başına oturup dünyayı kendi arasında böldüğü bir sıra antlaşmaların birinde ,bu sefer Kurdistan'ı kendi nüfuz alanlarına göre bölen 'Sykes Picot' antlaşması ile Irak'ın da hudutları belirlendi ve Irak İngiliz Emperyalizminin nüfuz ve sömürge alanı içinde kaldı.

İngilizlerin Irak'a tamamen nüfuz etmeleri 1920'de oldu.Yerleşir yerleşmezde kentsel gelişimin cılız kaldığı verimli Mezopotamya topraklarının üzerinde toprak burjuvazisinin gelişmesinde önemli rol oynadılar.Varolan toprağın % 90'ını yarı göçebe 1000 aşiret reisi arasında bölüştürdüler.Böylece Irak'ın kırsal kesiminde emperyalist çıkarlarının tabanını oluşturmuş oldular.

Irak birinci emperyalist paylaşım savaşına dek yüz yıllar boyu Osmanlı İmparatorluk sınırları içinde olan bir bölge idi.Bütün değerleri bu süre boyunca teokrat kolonialist Osmanlı Hanedanlığı tarafından İstanbul'a saraya taşındı. Bundan dolayı yüzyılın başında Irak'a baktığımızda gayet cılız bir şehirleşme göze çarpıyor.

1908 Genç Türkler hareketi dönemine kadar Osmanlı-Avrupa savaşlarında Osmanlı İmparatorluğunu destekleyen Irak müslüman halkları, Genç Türkler hareketinin geliştirdiği anti müslüman laiklik ve Türk milliyetçilik akımından sonra Osmanlı Türk milliyetçiliğine karşı Arap milliyetçiliğini savundular.Ve ilk olarak 1914'lerde Osmanlı ordusu içindeki Irakla Arap subaylar tarafından 'El Ahd ' isimli illegal milliyetçi bir örgüt kuruldu.Arap milliyetçiliği bağımsız bir Arap devleti kurma isteminde bulunma düzeyine geldiğinde destek aramaya başladı.Bu aşamada emperyalist ülkeler tüm bu çelişkileri kullanarak bölgeye nüfuz etmeye çalıştılar."İngilizler Arap milliyetçi hareketini bölmenin yolunu,bu hareketin en zayıf unsurları olan göçebe kabile şeflerini satın almakta buldular.' Çöl Büyükleri ' yani Haşimi ailesi bölünmeyi kabullendiler ve karşılığını da İngiliz manda yönetimlerinin krallıklarını yaparak aldılar. 1.Faysal'a Irak,kardeşi Abdullah'a da Ürdün krallığı verildi."(1)"Irak'da 1. Faysal'ın saltanat döneminde (1921-1933) Osmanlılar zamanındaki Arap milliyetçiliğinin sonu geldi."(2)

1958'e kadar Irak,İngiliz Emperyalizmine tamamen bağımlı Faysal ve Nuri Said kukla monarşileri tarafından yönetiliyordu.14 Temmuz 1958'de 'Özgür Subaylar' Abdülkerim Kasım önderliğinde Nuri Said monarşisini yıkarak Cumhuriyeti ilan ettiler.Nuri Said yönetimi altında 24 Şubat 1954'de Türkiye,Pakistan ve İran ı içine alan Cento antlaşması imzalanmıştı.Cumhuriyetin ilanı ile birlikte Irak Cento'dan çıktı.Kitle hareketleri büyüdü.Kürt halkı ulusal talepler doğrultusunda örgütlenip politik arenada önemli bir rol oynarken,işçi sınıfının sendikal haklar,köylülerin toprak reformu istemleri ve toprak işgalleri sürerken iktidardaki 'Özgür Subaylar' kendi aralarında Nasırcı,Baascı ve Nasyonalist olarak politik bir ayrışma uğradılar.

İktidar gerek Kürt halkının ve gerekse Irak emekçilerinin sorunlarına cevap verecek bir durumda değildi.Bonapartist Kasım hükümeti Irak'ın yoğunlaşan problemlerine karşın sadece bir kaç reform yapmakla yetinirken,Kurdistan'ın milli sorunları karşısında Kürtlerin varlığını sözde tanımaktan başka bir şey yapmıyordu.Bu durumda kitleler giderek KP ve sol örgütler etrafında birleşiyordu.Kürt halkı,2.9.1961'de Barzani'nin önderliğinde " Kurdistan'a otonomi, Irak'a demokrasi " şiarı ile Irak Kurdistan'ın da silahlı mücadeleye başladı.

Kürt hareketi özellikle yönetime karşı köylülerin ve tütün ekinleri imha edilen çiftçilerin büyük desteğini aldı.

1963 Şubat'ın da Nasırcı Nasyonalistler Abdülislam Arif önderliğinde Baascıların ve 1958 Devriminde toprakları köylüler tarafından işgal edilen toprak ağalarının desteği ile gerici bir darbe gerçekleştirdiler. Bu darbenin esas amacı 1958 Devrimi ile yapılan reformları geçersiz kılmak ve gelişen sınıf mücadelesini durdurmakdı. Nitekim darbeden kısa bir zaman sonra IKP'nin ve kitlelerin katliamına başlandı. Askeri darbecilerin Baascı kanadı tasfiye edilerek Nasır yanlısı bir politika güdüldü. 11.7.1968 tarihinde Baas Partisinin önderliğinde Nasırcılara bir karşı darbe yapıldı. Ve Baas Partisi 1968'den beri iktidardadır. Ayrıca iktidarın içinde değişik parti klikleri arasında sürekli bir kanlı mücadele süregelmektedir.

2 Mart 1971'de Baas Partisi ile Kürtler arasında yapılan ateşkes antlaşmasından sonra, dış politikada Arap ve 3. Dünya ülkeleri ile iyi ilişkiler kuruldu. Sovyetler ile on yıllık silah alış-verişi antlaşması yapıldı. İçtidede IKP ile ortaklaşa 1973'de İlerici Yurtsever Birleşik Cephe (PNPF) kuruldu. Bu organ aracılığı ile IKP iktidara bir çeşit ortak oldu.

1975'de Kürtlerle o zamana kadar süren ateşkes antlaşmasının sonunda öngörülen şartların Irak yönetimi tarafından yerine getirilmemesi üzerine savaş 1975 Martında yeniden başladı ve hemen sonra Şah ile Cezayir antlaşması imzalandı. İran Şahı Barzani'ye sağladığı desteği geri çekti. Bu antlaşmanın imzalanması ile paniğe kapılan gerici küçük burjuva Kürt önderliği silahları bıraktı. Kürt problemi geçici olarak "çözüldüğü" için (8000'e yakın ölü verildi, 250000 Kürt İran'a göç etti, 300000 Kürt köylüsü ülkenin güneyine sürüldü), yönetim Kürt problemi ile uğraşırken yanına aldığı ve bir nevi taviz verdiği sol muhalefeti başta IKP olmak üzere ve kendi içindeki liberal akımları yavaş yavaş temizlemeye başladı. Bunun hazırlıklarını tamamladıktan sonra 1977'nin başında büyük bir anti komünist kampanya açarak PNPF'ı IKP'den temizledi. 1978'de ordudan gelen ve sivillerden oluşan IKP'nin 31 yöneticisi idam edildi. Bunu yüzlerce Kürt devrimcisi ve komünistin idamı izledi. IKP'nin bir çok üyesinin halen ne oldukları bilinmemektedir. Her türlü muhalefet yeni çıkarılan kanunlarla tamamen yasaklandı ve muhalefet etmek ölüm ile eşet kılındı. Bu kanunlar sayesinde ülkenin gazeteci, yazar, avukat, tiyatrocü aydınlarının çoğunluğu hapsilere atılıp işkenceler altında yok olmaya terkedildi. Baas Partisinin liberal kesiminden kalan son kişiler olan 21 kişi 1978 sonunda yönetime karşı komplo kurdukları iddiası ile idam edildi. Daha sonra 1979 ortalarında El Bekr kanadında tasfiye edildi. Edinilen bilgilere göre El Bekr'in subay olan oğlu tutuklanarak idam edilmiştir.

2. IRAK'DA ETNİK VE DİNİ SORUN :

Irak'ın nüfusunun % 55-60'ı şiidir. Sunni ve şii mezhebinin yanında yezidi mezhebide vardır. Şiiler çoğunlukla ülkenin güneyinde yaşamaktadırlar. Kürtlerden başka Emeniler, Asuriler ve Türkmenler Araplar ile birlikte yaşamaktadır. Bölgenin en eski halklarından biri olan Kürtler nüfusun % 25'ini oluşturmaktadır. 5000 yıldan beri bu bölgede Ortadoğuda yaşayan Kürtler güneyden Arap-islam, doğudan Fars, batıdanda Anadolu'ya 11. yüzyılda yerleşen Selçuklu ve daha sonra Osmanlılar'ın sürekli saldırılarına uğramışlardır. Son olarak 1. Dünya savaşının sonunda Sykes Picot antlaşması ile, Kürt halkı değişik nüfuz alanlarına bölünmüştür. Güney Kurdistan son Haşimi ailesinin gerici krallığı önderliğinde kurulan ve İngiliz nüfuz alanı olan Irak'da kalmıştır.

Kürt halkı, ezilen Arap emekçileri ile birlikte monarşiye karşı savaşmış ve 1958'de krallığın yıkılmasında büyük katkıda bulunmuştur. 1958'de iktidara gelen Kasım Kürtlerin varlığını şekilsel kabul etmiş, fakat bundan öteye gitmeyerek ezilen Kürt emekçilerinin milli ve sınıfsal sorunlarının hiçbirine çözüm getirmemiştir. Ve getiremezdi.

1961'de iktidara olan bütün ümitlerini kaybeden Kürt halkı sağ küçük burjuva liderliğince başlatılan milli mücadeleye milli baskının ve sömürünün kalkması ümidiyle katılmıştı. Ne varki varolan sınıfsal ve milli sorunların Kurdistan'da oluşturmuş olduğu devrimci potansiyel, o sırada IKP'nin, hükümetin yurtsever ve anti emperyalist olduğu hayali ile hükümeti desteklemesi nedeni ile sağ Kürt küçük burjuva liderliğinin yanlış politikasına alet olmuştur. IKP'nin genel politikası " içerde barış, dışarda Sovyetler ile dostluk ve ticaretin korunması " idi. (3) İlerici milli hareket gerici küçük burjuva yönetiminin güdümlünde sürekli olarak hedeflerinden saptırıldı. Buna rağmen hareket durumdan noşnutsuz olan tüm unsurları kapsıyarak bütün Irak Kurdistan'ına yayıldı.

" Harekete katılan tüm sınıflar kendi sınıf çıkarları için harekete katılıp, hareketin hedefini bu açıdan izah etmeye çalıştılar. " :Kürt köylüsü hareketten milli meselenin çözümünü, toprağa kavuşabileceğini ve toprak sömürsünden kurtulacağını umarken, Kürt küçük burjuva yönetimde Kurdistan'da pazarları ele geçirmeyi hedefliyordu.

" İşçi sınıfı güçlendiği ve Bağdat hükümetinin gerileyip zayıfladığı her anda devrimci mücadeleyi ezmek için Bağdat hükümeti Barzani parti liderliği ile ilişkiler kurarak savaşın durdurulmasını sağlıyordu. Fakat her seferinde Barzani'nin içteki düşmanlarını dağıtıp, parçalaması ve Bağdat hükümeti demokratik muhalefeti bastırdıktan sonra Kurdistan'da tekrar savaşa başlanıyordu" (4)

1963 Abdülselem Arif darbesi ile birlikte gerici darbeciler Kürtler ile ateşkes yapabildiler. Bunda gaye içteki düşmanları (komünistleri) temizlemektir. Aynı ateşkes süresi boyunca hareketin Barzani kliği silahlı çatışmaya varan mücadelelerle ilericileri KDP'den temizleyip hareket üzerinde kesin tekeli sağlıyordu. (1965 Barzani-Talabani çatışması .Bu çatışmadada 500 Peşmerge ölmüştü). Bütün çabalara rağmen savaş yeniden başladı ve 1967'de Bezaz hükümeti ile Barzani arasında 12 bentlik "Bezaz planı" adı ile bir antlaşma imzalandı. Fakat bu planda gerçekleşmedi ve savaş devam etti. Bunu 11.7.1968'de Baas Partisi darbesi izledi. Bu darbeden sonrada savaş bütün barbarlığı ile sürdü ve nihayet 11 Mart 1970'de imzalanan 15 maddelik deklarasyon ile savaş sona erdi. Bu deklarasyonun bazı maddelerine göre, Irak'ın Kürt ve Arap halklarının ortak yurdu olduğu belirtiliyor, Kurdistan'da toprak reformu yapılması öneriliyor ve Cumhurbaşkanı yardımcısının bir Kürt olması koşulu yer alıyordu. Aynı antlaşmada Peşmergelerin işlerinin başına dönmeleri şart koşuluyordu. Ayrıca Kürt dili ve edebiyatı geliştirilecekti. Bu dört yıllık ateşkes süresinde gerek Kürt hareketinin önderliği ve gerekse Baas yönetimi içteki muhalefeti yoketmek için zaman kazanmış oluyorlardı. Antlaşmadan sonra herbiri kendi bölgesinde demokratik muhalefeti yok etmek mücadelesine girişti.

11 Mart deklarasyonu taraflarca dört yıllık süre içinde gerçekleştirilecekti. Fakat Baas yönetimi ateşkesin sonunda kendi taraftarı olan Kürtleri toplıyarak, yani toprakları işgal edilen veya Baas yönetiminin verdiği makamlara özenen Kürt ağa ve burjuvalarını otonominin Kürt temsilcileri olarak seçti. Bu - nun üzerine 11 Mart 1974'de bir yıl sürecek kanlı bir savaş yeniden başladı. Başlıyan savaş ile birlikte bir yıl içinde Kürt gerici önderliği inisyatifi tamamen devrin İran yönetimine kaptırdı. Ayrıca hareketin küçük burjuva yöne-

timinin giderek daha sağa kayması ve tamamen monopolleşip emperyalizmin Orta-doğu jandarması Şahın eline düşmesinde IKP ve Sovyetler Birliğinin detant politikasının da büyük bir katkısı olmuştur. İran Şahı Kürt milli kurtuluş hareketine karşılık, ezelden beri beslediği üç adayı ve Şat-ül Arap bölgesini tamamen ele geçirme emeline erişecekti. Nitekim 1975'de Bumedyen'in de aracılığı ile İran, desteğini hareketin önderliğinden çekiyor ve buna karşıda Irak gerek üç adada ve gerekse Şat-ül Arap bölgesinde hak iddia etmekten vazgeçiyordu.

İran'ın desteğini çekmesi üzerine paniğe kapılan gerici Barzani önderliği kurtuluşu hareketi bırakıp, Şahın yanına kaçmakta buldu. Öndersiz kalan hareket darmadağın oldu ve 250000'e yakın Kürt Peşmergesi ve köylüsü İran'a göç etti. Geri kalan bir sürü Peşmerge umutsuzca dağlarda günlerce kahramanca, modern Rus silahları ile donanmış Irak ordusuna karşı çarpışıyorlar.

Bir sene içinde 8000'e yakın Kürt emekçisi Baas yönetimi tarafından hunharca katledildi ve hapishanelere atıldı. O zamana kadar hiçbir devlet yatırımından nasibini almamış olan Kurdistan'dan geriye, savaş sonunda mahvolmuş, yakılmış yıkılmış ormansız bir ülke kalmıştı. Halk zorla göçe zorlanırken, hareketin önderlerinin pasaportları vardı ve emperyalist metropollerde ilticacı olarak kalma izni aldılar.

İrak yönetimi bu seferde devrimci bir önderlik altında bir hareketin doğmasından korkuyordu. a) Çünkü gerici önderlik kaçmakla tarihin çöplüğüne gömülmüştü. Ve Kürt halkı hayatı pahasına olsa Kürt gerici küçük burjuvazisinin ihanetini çok iyi anlamıştı. b) Silahlı hareket bir an için yenilmiş ise de açlık, sefalet, milli baskı katmerleşmiş ve kurtuluş için silahlı savaş gerekliliği fikri insanların kafasına yerleşmişti. Bunu Baas yönetimi adı gibi biliyordu. Onun için ilk aşamada Türkiye-İrak sınırı boyunca 15 km genişliğinde bir sınır şeridini boşalttırıyor ve "Arap kemeri" oluşturmak için bu bölgenin ahalisi Kürt emekçilerini güneydeki çöllere ve mülteci kamplarına gönderiyordu. Göçmenlerin sayısı şimdilik 300000'i bulmuş durumdadır. Kürtlerden boşalan yerlerde Araplar yerleştirilmektedir. Böylece Irak Kurdistan'ı ile Türkiye Kurdistan'ın arasındaki bağlantı koparılmak isteniyordu. Irak Kurdistan'ın daki mücadele savaş boyunca Türkiye Kurdistan'ından binlerce devrimcinin maddi ve manevi desteğini almıştı.

Bonopartist ırkçı Baas yönetiminin idamları, katliamları, sürgün ve baskıları Kürt halkını sindirmemiştir. Irak'da Kürt halkı daha tecrübeli ve daha sağlam adımlar atmaktadır. O geleneksel sağcı popülist küçük burjuva önderliklerinin harekete her zaman ihanet edebileceğini ve işçi sınıfı önderliklerinin zorunluluğunu geç ve pahalı da olsa anlamış durumdadır. Bu anlamda Kürt devrimci önderliği Baas yönetimine korkulu geceler yaşatmaktadır.

Bu arada Baas yönetiminin Irak Kurdistan'ındaki savaş sırasında satın aldığı ve göstermelik bakanlıklar verdiği Barzani'nin oğlu Lokman ve birkaç burjuva ile feodal aşayı idam ettiği haberi duyulmaktadır.

IKP VE KÜRT MESELESİ :

İrak Komünist Partisi 1934 yılında kuruldu. Parti kuruluşu ile birlikte Kurdistan kentlerinde kuvvetlenmeye başladı. 1940 senelerinde KP'nin en güçlü seksiyonları Erbi, Ravanduz ve Süleymaniye gibi Kürt şehirlerinde gelişmişlerdi.

İlk önce İKP Kürdistan'da ki millî ve sınıfsal baskıya karşı mücadele ediyor gibi göründü ise de, sınırları pragmatik ve reformist programı ile kitleleri hayal kırıklığına uğrattı. İKP 2. kongre (1956) boyunca bir türlü Stalin'in ulus şablonundan dışarı çıkmayarak Kürdistan'da halen feodal üretim biçiminin hakim olduğunu savundu ve dolayısı ile Kürt halkının bir ulus olmadığı yargısına vararak Kürt ulusunun varlığını inkar etti. Böylece Kürdistan'ın bölünmüşlüğü doğaî gördü. Emperyalistler tarafından ganimet bölüşümü sırasında paylaşılmasını meşrulaştırdı. Sorunu İngilizler ve Fransızlar tarafından çizilen Irak sınırları içinde gördü. Böylece Kürdistan'ın bütünlüğü inkar edilerek, Irak Kürt meselesinin bir geri kalmışlık veya toprak meselesi olduğu sonucuna varıldı. Irak KP'si egemen ideoloji olan Arap milliyetçiliğinin etkisinden kendisini kurtaramıyordu. İKP Komintern'in resmi sınıf uzlaşmacılığı tezi olan yurtseverliği, uzlaşmasız sınıfsal kavgaya yeğ tutuyordu. Son yirmi yıldır bu politikasının bedelini kendi yok olması ile ödeyen İKP kendisini bu ihanet çizgisinden halen kurtaramamıştır. 1956'da yapılan 2. kongrede " İrak devletinin bağrında Irak Kürdistan'ı için özgürlük " sloganını tekrarlayıp duruydu. İKP bunun ile de kalmadı. Abdülkerim Kasım yönetiminin gelişen kitle hareketlerini ve Kürt millî mücadelesini sindirme politikası gütmesinde ona destek oldu. Bu desteğe gerekçe olarak " mevcut yönetimin millî burjuvazinin yanında yer alan yurtsever bir yönetim " olduğu ileri sürüldü.

İKP, bu düşüncelerden çıkarak Kürt hareketini millî demokrtik bir hükümetin kurulması ve demokratik hakların yaygınlaştırılması için hükümete baskı yapma mücadelesine çağırırdı. Stalinist önderliğin bu sağcı politikası, partinin partinin tabanında Kürt meselesi ile ilgili olarak devrimci tavır alınmasını isteyen ve parti yönetiminin sağcı reformist politikasını şiddetle reddeden sert bir direniş ile karşılaştı. Ancak parti yönetimi bu protesto ve reddedişin seslerini yüzlerce devrimci üye ve kadroyu kitle halinde tasfiye ve ihraç etmek ile cevaplandırdı. İKP Kürt hareketinin emperyalizme hizmet ettiği ve ülkeyi böldüğü yaygarısını koparıyordu.

1963 darbesi sırasında İKP, hiçbir eleştiriye gerek duymadan Kürdistan hareketinin yanına sığınırken gerici yönetim tarafından yüzlerce komünist öldürüldü. 1964'de Nasırcı milliyetçiler hükümete kendi monopolünü kuruncada İKP Nasırcılara yanaşarak, kendi kendini tasfiye edip onlara katılma eğilimini gösterdi. 1967'ye kadar tasfiyecilerle buna karşı olanlar arasında dahili bir çekişme sürüp gitti. 1967'de İKP parti merkez komutanlığı ve merkez komutanlığı hizbi olarak ikiye bölündü.

İKP'nin Kürdistan politikası 1968 darbesinden sonrada değişmedi. 1969'da Baasçıların komünist düşmanlığı en yüksek düzeye ulaştığı halde İKP uzlaşmacı politikasını bırakmadı. Barzani önderliği ile Baas yönetimi arasında imzalanan 11 Mart 1970 deklarasyonu İKP'nin programına ters düştüğü halde, o bunu şartsız olarak kabul etti. Öte yandan otonom bölgeye İKP'li bürokratların atanıp, KDP'nin gücünün zayıflatılmasına çalışıldı ise de bu Barzanicilerin komünistleri otonom bölgelerde tutup öldürmelerine neden oldu. İKP'nin merkez komitesi hizbi Baas partisine teslim olmayı çoktan beri planlıyordu. Ve bunun için ihanet etmeyeceği bir işçi sınıfı ve millî hareket yoktu. Bu planına reformist politikasının pratik sonucu olarak 16 Temmuz 1973'de kavuştu. Ve İKP işçi sınıfının bir kere daha Bonopartist Arap burjuva bürokratlarının arabasına koştu. Baas partisi ile ilerici millî cephe kurarak kendisinde Baas partisinin kuyruğuna takıldı. İKP'den 1967'de ayrılan merkez komutanlığı hizbi ise eleştirisiz ve şartsız olarak KDP'ye destek olmuş, Stalinist kalıpları aşamamış ve kendi

varlık nedenini ortadan kaldırmıştır. Daha sonra Baas rejimi, Kürt meselesini geçici olarak bir " çözüme " kavuşturduktan sonra, faydalanmak üzere yanına almış olduğu IKP merkez komitesi hizbini 1977'nin başlarından itibaren sistematik olarak yok etmeye başlamıştır. Mayıs 1978'de 31 devrimci ve komünistin idamı ile bu kıyım yeni bir düzeye ulaşmıştır. On binlerce komünist ve demokrat tutuklanmıştır. IKP'nin merkez komitesi hizbinin bir çok üyesi ve demokrat, bir sürü emekli subay tutuklanmış ve şimdiye kadar ne oldukları bilinmemektedir.

BAAS YÖNETİMİNİN BASKILARI:

Burjuva bürokrat Baas yönetimi sadece Kürt savaşılarını, KP üyeye sempatanlarını hapishanelere tıkmakla kalmamıştır. Baas partisinden olup bugünkü yönetime muhalefette bulunan Baas'çılara karşıda baskılar alabildiğine arttırılmış, Tutuklamalar, idamlar ve işkenceler hergün görülen duyulan olaylar haline gelmiştir. 1981'in sonunda Baas partisinin sol kesiminden 21 üye idam edilmiştir. Baas olmayanların özellikle savunma, dışişleri, eğitim ve kültür ve enformasyon bakanlıklarında çalışmaları kesinlikle yasaklanmıştır. Yani devlet kamu teşekküllerinde çalışanlardan Baas partisi üyeliği aranmaktadır. İşçi sendikaları, kooperatifler, köylü örgütleri, öğrenci ve gençlik örgütleriyle meslek örgütlerinin tümünün yönetiminde Baas rejimi kendi tekelini kurmuştur. Baas partisine bağlı olmayan hiç bir kitle örgütü ve siyasi parti kesinlikle çalışmamakta, bunların kurucularını ömür boyu hapis veya ölüm cezası beklemektedir. Bu doğrultuda yasaklayıcı kanunlar çıkarılmıştır. Baasçı olmayan bir öğrencinin burs alması veya üniversiteye girmesi mümkün değildir. Aynı zamanda öğretmenlerde bu şartın uygulanmasından dolayı ülkede öğretmen sıkıntısı baş göstermiştir. Grevler yasaklanmış binlerce işçi sorumsuzca işten atılmış, takip edilip tutuklanmıştır. Son üç sene en az üçbin insan idam edilmiş veya katledilmiştir. Halen Bonapartist gerici Baas mahkemelerince idama mahkum edilen ve idamını bekleyen PUK'un 32 üyesi hapiste bulunmaktadır. Petrol gelirlerinin büyük bir kısmı baskı politikası uygulamak, ajan provokatör kullanmak propoganda ve sabotajlar yapmak için kullanılmaktadır. Örneğin: Irak yönetimi muhaliflerini aynı zamanda dışarda izlemekte ve öldürtmektedir. Paris ve Londra'daki PLO temsilcilerine; İsveç ve Batı Berlin'de, Cenevre'deki Kürtlere; Yemen ve Beyrut'da Irak sol muhalefeti liderlerine karşı yönelttiği saldırılar gibi.

IRAK'IN EKONOMİK DURUMU :

Bilindiği gibi Irak en çok petrol üreten ülkelerden biridir. 1972'de çıkarılan bir kararname ile bütün petrol üretimi millileştirilmiştir. Özellikle 1973 Ekimi İsrail-Arap savaşı ve arkasından gelen Arap ülkelerinin petrol ambargosu ve de petrol fiyatlarındaki ani yükseliş, Irak'ın yıllık petrol gelirlerini 575 Milyondan 5,7 Milyar dolara yükseltmiştir. 1978 senesinde bu artış 15 Milyar dolara, 1980'de 23,4 Milyar dolara çıkmıştır. Suudi Arabistan'dan sonra en çok petrol üreten ülke olan Irak, petrol fiyatlarının devamlı artması ile gelirlerini büyük bir miktarda arttırmaktadır. Bu müthiş gelirin önemli bir kısmı ile Irak Baas Partisi iflasla karşı karşıya olan batı banka ve firmalarının ayakta kalmasını sağlamak veya kendi iktidarını yaşatmak için insanlar satın almaktadır.

Irak, devlet yatırımlarının % 90'ını petrol gelirleri ile karşılamaktadır. Irak'ın 1973'de kurduğu ve 1977'de 1,5 Milyon ton kapasiteye yükselttiği 16 tan-

kerli bir deniz filosu vardır.Enerji ihrac eden bir ülke olmakla birlikte teknolojiyi,ihtiyaç maddelerini,ağır sanayi ürünlerini ve lüks tüketim maddelerini dışardan almak zorundadır.Yani tüm teknolojisi emperyalist ülkelere bağılı olarak gelişmektedir.Petrol işleyen teknolojinin dışında diğer tüm teknik araçları ve inşaat malzemesini ve tüketim mallarının çoğunu dışardan almaktadır.Toplam dış alım kapasitesi 1980 yılı için 13-14 milyar olarak hesaplanmıştır.

Bu dış alımın 1977'de % 76,4'ü emperyalist batı ülkeleri,ABD ve Japonya ile yapılmıştır.% 10,6'sı doğu blok ülkeleri,geri kalanı ise Arap ülkeleri ve diğer geri kalmış ülkeler ile yapılmıştır.Ticari ilişkilerde % 40 ile Fransa ilk sırayı almaktadır.1974-1978 kalkınma planlarının % 90'ını 10 kapitalist ve çok-uluslu monopoller tarafından yapılmıştır.Ancak geri kalan % 10'u devlet tarafından gerçekleştirilmiştir.Her ne kadar 1958'de Abdülkerim Kasım'ın önderliğinde gerçekleştirilen darbeden sonra,yer yer toprak reformu yapılmış sıra ile 1964,1967 ve 1972 senelerinde millileştirme ve devletleştirme girişimlerinde bulunulmuş ise de pazar ekonomisinin temel kurallarına dokunulmamıştır.Yani kapitalist üretim ilişkilerinde pazar ekonomisinde ve toprak rantı sömürüsü ve iş gücü sömürüsünde önemli bir değişiklik olmamıştır.Devlet kapitalist bir devlet olarak kalmış,iktisadi devlet teşekküllerinden sağlanan artık değer sömürüsü nüfus sahibi zengin kesim ve parazit devlet bürokrasisinin belirgin kesimi arasında bölüşülmüştür.Fakirler daha fakirleşirken ülkenin her tarafında milyoner iş adamları doğmuştur.

Dış alım ve dış satım devletleştirilmişse,devlet yatırımlarının % 90'ı kapitalist monopol firmalar tarafından yapılmaktadır.Dış alımın % 76'sı da çok-uluslu tekeller tarafından karşılanmaktadır.Yani devlet tarafından ülkede toplanan vergi ve petrol geliri ve genel anlamda milli gelir aynı devlet tarafından emperyalistlere ve milyoner bürokratlara aktarılmaktadır.Zaten devlet kapitalizminin özelliği de budur.Devlet sadece bir sömürü ve baskı aracıdır.Ona askerlik eden bürokratlar milli gelirin önemli bir kısmını iyi ilişkiler içerisinde oldukları sınıf ile beraber yemekde,Avrupalarda çarçur ederek tüketmektedirler.Öte yandan hali vakti yerinde olan geniş küçük burjuva bir tabaka yaratılmak istenmektedir.Asker ve memurlardan oluşan bir tabaka.

Kırsal kesimde gün geçtikçe tarım kapitalistlerinin sayısı artmaktadır.Milli gelirin % 17'sini kapsayan tarım üretiminin % 95,5'i 1976'da özel sektör tarafından karşılanmaktaydı.Hızlı nüfus artışı ve köylülerin giderek mülksüzleşmesi şehirlere göçü arttırmış ve kentlerde nüfusun hızla yükselmesine neden olmuştur.Kır emekçilerinin elektrik,sağlık,yer ve konut sorunları çözümlenmemiştir.Bonopartist Irak yönetiminin batıya yönelmesi,üretimin özelleştirilmesinden sonra yani 1972 yıllarından bu yana giderek hızlanmıştır.İnşaat sektörünün % 92'si özel sektör tarafından kontrol edilmektedir.Örnek olarak milli gelirin % 56,5'i özel sektör ve % 43,5'i devlet sektörü tarafından paylaşılırken(petrol geliri hariç),bu oran 1972-1977 yılları arasında devlet sektörünün aleyhine gelişmiştir.Buna paralel olarak enflasyon oranı artmaktadır.1975'de % 6 iken,bu oran 1978'de % 11'e yükselmiştir.1980 lere gelindiğinde % 20'ye ulaşmış bulunuyor.

İşçilerin hakları ve mücadele organları olan sendikalar ellerinden alınıp ücret politikası tamamen devlet kontrolü altına sokulmuştur. Durum böyle seyrederken kiralar işçi ücretlerinin %40'nın üstüne çoktan çıkmış durumdadır.

Konut sorunu, ihtiyaç maddeleri eksikliği, ulaşım sorunu, sağlık ve sosyal hizmetlerdeki yetmezlik gün geçtikçe artmakta, korrupsion alabildiğine büyümektedir. İşçiler ücretlerinin :40'ını aşan kiralari vermek ve yaşamlarını idame ettirebilmek için normal çalışma saatleri dışında isportacılık yapmak zorunda bırakılırken, sivil ve askeri bürokrasinin harcamaları ve yaşam standartları gün geçtikçe büyümektedir.

ARAP BURJUVA MİLLİYETÇİLİĞİ VE BAAS İRKÇİLİĞİ:

Başta belirtildiği gibi birinci paylaşım savaşı sonunda İngilizler, Fransızlar Ortadoğuyu resmen işgal etmiş, nüfus alanlarını paylaşarak bölgeye tamamen yerleşmişlerdi. İngilizler 1920'de Irak'ı, Fransızlar ise Suriye'yi almışlardı. Irak'a yerleşen İngilizler toprağın tamamını 1000'in üzerinde kabile şefleri arasında dağıtmıştır. Şehirler ise petrolden dolayı giderek gelişiyor, Eski tüccar, esnaf, müttegalibenin yerini geleceğin hakim sınıfıolan, modern kent küçük burjuvazisi alıyordu.

Arap milliyetçilik hareketinin kökleri, 19'uncu yüzyılın başlarında Bonapartın Mısır'ı işgalinde ötesine uzamaktadır. 20'inci yüzyılın başlarında Osmanlı imparatorluğuna karşı pan Arap milliyetçiliği şeklinde gelişen, Arap milliyetçiliği, 1914'lerde Osmanlı ordusu içindeki Arap subaylarının genç arap örgütünü kurmasıyla devam etti. Anti Osmanlı milliyetçilik hareketlerinin önderliklerini, (Çöl büyükleri) Haşimi ailesi çektiğinden, İngilizler tarafından kolayca kontrol altına alınıp satın alınabildi. Ve bu ailenin onayıyla ayrı, ayrı Arap devletlerinin oluşturulması süreci tamamlandı. Paylaşım savaşı sırasında Arap şeyhlerinin önderliğinde gelişen milliyetçi hareket, ve gelişen Arap milliyetçiliği, birinci Faysal monarşisi yönetimi sırasında (1933' kadar) sona erdi.

1920 ile 55-58 yılları arası, Arap komprador şehir burjuvazisinin, gerek Filistin'in parçalanmasının tamamlanıp gerek 1948'de siyonis İsrail devletinin oluşturulmasında İngiliz ve Fransız emperyalizmine tam bağımlı ve işbirlikçi olma durumu, özellikle şehir küçük burjuvazisinde hızla gelişen anti emperyalist bir eğilimin oluşmasını doğurmuştur. Öte yandan Şam ve Bağdan işbirlikçi burjuvazisinin ihaneti dahada belirginleşmiştir.

Suriye ve Mısır KP'lerinin 1947'de Sovyetlerin istemiyle İsrail devletinin kuruluşunu onaylamaları, bu anti emperyalist küçük burjuva Arap eğiliminin milliyetçileştirilmesini arttırmıştır. Giderek Nasır'ist Baas tipi partilerin oluşmasını sağlamıştır. KP'ler anti emperyalist hareketin önderliğini kesin olarak ellerinden kaçırmışlardır. Bu durum Yeni Arap küçük burjuva milliyetçi partilerinin yaygın bir taraftar toplamalarını ve popülerleşmesini sağlamıştır. Halkın anti emperyalist duygularını harekete geçiren bu partilerin böylelikle iktidara gelmeleride kolaylaşmıştır. 1956'da Mısır'da Cemal Abdunasırın 1958'de Irakta ulusal subaylar cephesinin darbesi, 1963'de Suriye'de Baas partisinin iktidar olması ve giderek Cezayir ulusal kurtuluşu, Yemen halk cumhuriyeti v.s v.s.. 1965-67 yılları da bu milliyetçi şehir küçük burjuva hareketlerinin giderek emperyalizmle bütünleşmeleri giderek hızlanmıştır. Ve aynı zamana bu küçük burjuva milliyetçi iktidarlar, emperyalizmin bu ülkelere yerleşmesinde bir aracı rolü oynamışlardır. "Küçük burjuvazi bazan Sosyalizm adı altında olsa bile her yerde yabancı (Türkiye'dede) sermayenin tahakkümünün başlıca aracı olmak durumundadır." (Ahmet El Kudsi) Örneğin 1959-67 yılları arasında Filistin halkının İsrail siyonizmine karşı kahramanca mücadele verdiği bir dönemdir. Buna bağlı olarak Arap nasyonalizminin küçük burjuva yönetimler tarafından en çok propagandasının yapıldığı bir dönemdir.

Bu dönemde Filistin sorunu bu küçük burjuva yönetimler için bir denek taşı durumunda olmuştur. Küçük burjuva yönetimlerinin ve bağımlı komprador Arap yönetimlerinin İsrail siyonizmine karşı uzlaşıcı tutumları, onların anti emperyalist demogojilerinin tamamen ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Çünkü siyonist İsrail devleti, Avrupa sömürgeciliğinin bu bölgedeki görünümü idi. "Böylece Filistin sorunu yavaş,yavaş" Arap sorununun" kaldıracı, anti emperyalist ulusal hareketi yönetmek isteyen çeşitli toplumsal sınıfların yetkinliklerinin sınanma yeri haline geldi. İşte bu sınavla hem komprador -latifunda sahibi- burjuva kuşağı, hemde "Sosyalist" küçük burjuvazi hüsrana uğradı. Arap dünyası bu sınavla, burjuva ve küçük burjuva yanılısamalarını yavaş,yavaş bir yana bırakmak, ve ancak proleterleşmiş kitlelerin gerçek sosyalist devriminin emperyalizmden kurtuluş görevini sonuna kadar götürebileceğini anlamak zorunda kalıyor".

Küçük burjuva yönetimleri" Anti emperyalist ve Arap milliyetçiliği demogojileri" hüsrana" uğrarken, bu yönetimle İngiliz, Fransız emperyalizmi tarafından çizilen hudutların dahilinde kalan milli ve dini azınlıkları tüm denemiş faşist yöntemlerle yok etmeye çalışmaktadırlar. Asimilasyon, Jenosid, zorla göç ettirilme zorunda bırakılma başvurulmuş politikalarıdır. İşçi sınıfını ve ezilen yoksul Arap kitlelerini sömürü ve baskı altında tutarken, bütün politik ve sosyal olanaklardan yoksun bırakmaktadırlar. Başlangıçta emperyalizme karşı ulusal bir hareket olarak doğan, Arap milliyetçi şehir küçük burjuva kesimi, giderek içte baskıcı bir konuma büründü ve Bonapartistleşti ve aynı zamanda batı sömürgeci emperyalistlerinin bir sömürü aracı durumuna geldiler. Diğer milliyetlere karşıda şoven milliyetçi bir tutum takındılar. Kürt'lere, Ermenilere, Türkmenlere karşı tutumları gibi. Bu ırkçı politikanın daha iyi anlaşılabilmesi için Baas partisinin programından bir kaç maddeyi aşşağıya almak yararlı olacaktır.

Temel ilkeler:

Madde- 3- Arap anavatanı araplara aittir. (Türkiyenin Türklere ait olduğu gibi) buranın kaynaklarını ve zenginliklerini kullanmak ve gizli güçlerini kontrol etmek hakkı yalnızca onlara (Araplara) aittir.

Madde 10- Arapça konuşan, Arap anayurdunda oturan veya burada oturmayı amaçlayan ve arap halkıyla olan bağlarına inanan her kes Araptır.

Emperyalizmin ve hegemonyacılığın sömürü ve baskı aracı durumuna gelen burjuva bürokrat yönetimi ülkede yaşayan Arap çoğunluğun desteğini sağlayabilmek içinde, onların milli duygularını uyandırmak, beslemekte ve kamçulamaktadır. Vatanın birliği ve bütünlüğünü savunmanın her vatandaşın görevi olduğunu, Vatana ve devlete gelecek her türlü kritigin vatan hainliği olacağını propagandasını yapmaktadır. Programından anlaşıldığı gibi Arap şovenizminin alabildiğine propagandası yapılmakta ve bunu iktidarının bir temel direği olarak görmektedir.

IRAK BAAS İKTİDARININ DIŞ POLİTİKASI:

Bir ülkenin dış politikasını, o ülkenin ekonomik politikasından, sınıflar dengesinden, sosyal yaşamından ve problemlerinden ayrı olarak izleyebilmeni ve anlayabilmenin imkanı yoktur. Baas yönetiminin devrimci Kürt hareketine işçi sınıfına ve sol partilere düşmanlığıyla Sovyetler birliği gibi devletlerine olan düşmanlığı bilinmektedir. Filistin kurtuluş hareketine olan düşmanlığıyla, proleterya ve halk kitleleri üzerindeki sınıfsal baskıyla, Bonapartist diktatörlükle Arap kırıllıkları arasındaki dostluk ilişkileri arasında bir paralellik kurulmadan anlaşılabilir.

Bilindiği gibi milli kurtuluş hareketi potansiyel olarak çağımızda işçi sınıfı hareketlerine büyük bir enerji kaynağı oluşturmaktadır. Milli azınlık sorunundan doğan devrimci enerji birikimi, sınıf savaşımında dengeyi işçi sınıfı lehine değiştirmektedir. Bu sorun bulunduğu yerlerdeki burjuvazinin en korkulu bir rüyası durumuna gelmiştir. Bu sorunun çözümü geri kalmış ülkelerde burjuvaziye dışladığı için, antagonizma kazanmış ve burjuvazinin alt-

Edilmesi sürecinde bir realite olmaktadır. Çünkü çağımızda askıda kalmış bütün sorunların çözümü proleteryanın omuzlarındadır. Bu durum toplumsal alt üst olmalarında hızlandırmıştır. Veya o ülkelerin ayrı siyasi hudutlara bölünmesine yol açmıştır. Bengaldeşte olduğu gibi.

Fakat Irak Kürdistanında böyle olmamıştır. 50'li yıllarda aristokrat, tutucu tefeci bezirgan burjuvaziye tasfiye edip iktidara gelen arap bürokrat burjuvazisi milli meselenin çözümünde eski köhnemiş politikayı terk etmiş, onun yerine, yer yer uzlaşmacı ve alabildiğine asimilasyon ve dışardan tecrit politikasını benimsemiştir. Kürt halkının varlığını bazı konumlarda kabullenmek durumunda kalırken, dışta bu hareketi izole etme yolunu tutmuş, ve her türlü dış yardım ve politik bağlantıların kesilmesine çalışmıştır. Bu amaçla Kürt ulusal hareketinde Irakı dünya politik arenasında kullanmak, Politik ve ticari ilişkiler kurmak, petrol ürünlerinden yararlanmak için Sovyetler birliği tarafından baskıcı Irak yönetimi, 60'lı yıllarda kayıtsız bir destek görmüştür.

Nitekim 1972'de Sovyetlerle 10 yıllık bir silah ve ticaret anlaşması imzalanınca, Kürdistan ulusal hareketinden bütün desteğini çekmiş, desteksiz kalan Kürt hareketi, sağ küçük burjuva önderliği içerisindeki sol ilerici elementleri tasfiye ederek tamamen Şahın kucağına düşmüştür.

Baas yönetimi 1975'de Sovyetler ve dünya devrimci hareketinden koparıp tamamen Şağa ve Şahın kucağına sıkıştırmış olduğu Kürdistan silahlı hareketini tecrit etti. Şah ile 1975'de yapılan Cezayir anlaşmasında Şahın isteklerini dolayısı ile iki adanın İrana verilmesi, ve Şattül Arapda tamamen İran hakimiyetinin tanınmasını kabul ederek, İranın Irak Kürdistanı silahlı hareketinden desteğini çekmesini ve dolayısı ile yenilmesine neden oldu. Ve böylece Irakın 70'li yılların başlarında Kürt ulusal sorununu ortadan kaldırmak ve Kürtlerin göreceli isteklerini cevaplandırıp iktidarı stabilize etmek için güttüğü Sovyet dostluğu ve göreceli olarak emperyalizm karşısındaki bağımsız görünümü dış politikası Kürt sorununun geçici olarak "hallinden" sonra değişmeye başladı. Hemen arkasından Irak'ın Sovyetlerle olan %25,8'lik ticaret kapasitesi %10,6'ya düşerken emperyalistlerle olan ticari ve ekonomik kapasite %90'na vardı. Devlet sektörünün karları özel sektöre göre %215'lik bir gerileme gösterdi. Sovyet yanlısı Komünist partisi üyeleri, tutuklanmaya ve takip edilmeye başlandı.

Filistin düşmanlığı arttırılırken Suudi Arabistan Kırallığı ve Kuveyt emirlikleriyle savunma işbirliğine gidildi. Camp Davit anlaşması pasifte olsa desteklendi.

DEVAMI GELECEK SAYIDA.....

- (1) Arap Dünyasında Milliyetçilik ve Sınıf Mücadelesi, Ahmet El Kudsi. Köz y.
- (2) a.g.e.
- (3) a.g.e.

Ayrıca El Münadil dergisinde yayınlanan "Irak Kürt Hareketi ve Irak Komünist Partisi" isimli kitaptan yararlanılmıştır. Bu kitap Köz yayınları tarafından Türkçeye çevrilmiştir.

FAŞİZM,VE RESMİ SOLUN BU TOPLUMSAL OLGUYU KAVRAMADAKİ ACİZLİĞİ :

Farklı olgular, gelişmeler, Toplumsal görünüm, birbirlerinden ayırılmak için farklı olarak isimlendirilirler. Yoksa hepsini aynı torbaya sokmak için değil. Bu torbanın günümüzde "resmi sol" içindeki adı (Kendi acizliklerini, çirkin bir kadının yüzündeki boya gibi, felsefe peçetesi ile) : "hepsinin özü aynıdır". Faşizmde topluma damgasını vuran kapitalist sömürü değildir? Dahada ne. Bu kadar "bilgiçliğin" önünde söylenecek her şey Ukâlalıktır. Bu acizliğe, dünden bugüne bir demet tarihi ve güncel örnek: Faşizm ve sosyal demokrasi, büyük sermayenin diktatörlüğünün tek ve aynı aracının iki ayrı görünümüdürler" Faşizm burjuvazinin, sosyal demokrasinin etkin desteğine dayanan kavga örgütüdür." Nesnel olarak sosyal demokrasi faşizmin ılımlı kanadıdır... Birbirlerinin karşıtı değil fakat ikizidirler....." Akli başında(Şapkasını önüne koyabilen) bir köylünün bile, bu kadar sapı samana karıştıran görüşlere gülüp geçeceği halde, çok yazık ki bu görüşler, belirli bir dönem kocaman bir dünya komünist hareketine yön vermiştir. Ustamın en iyi çırağı benim diyen, geçmiş objektif tarihi olguları bile görmeyen, gözü kapalı kuran okuyan, bugünkü dogmatik solumuz için mesele çok daha kolay. Onlar için, "Faşizm" eşittir MİT artı CIA artı Kontr-gerilla" veyahutta " değişen bir şey yok, hepsinin özü aynıdır." Peki bu " Marksist ustaların" acizliğinin sebebi nedir? Gayet basit, çünkü bu "Ustalar" Sokratın kendini tanı" ilkel felsefesini öğrenmeden, okur yazar olmayan bir insanın roman yazmaya kalkması gibi dialektik- marksizmi üstencelik öğretmeye kalkmaları. Halkın bu akılsız dostları eğer dialektiği bilselerdi, bir toplumsal formasyonun ancak nedenleri ile gelişme süreci içerisinde, "ekonomik, politik, hukuk, devlet vefelsefe" faktörleri ile algılanıp açıklanabileceğini bilirlerdi, Faşizm eşittir artı MİT artı CIA artı Kontr- gerilla zavallı formülüne sıkışmazlardı. Halkın bu akılsız dostlarına yapılan kısa methodsal kritikten sonra, silahlarımızı halkın azılı düşmanlarına hedefli çevirebilmek için, Faşizm ve onun akraba görünümü Bonapartizme kısa bir göz atalım.

Direkt Faşizm olgusuna geçmeden önce, dikkatle incelendiğinde bu olgunun, bir gecede vahi gibi gökten inmeyip, köklerini liberal kapitalizmin içinde barındırdığı çelişkilerden alan burjuva toplumunun yapısal çelişkilerinde yattığını görelim.

12.'ci yüzyılda İtalyada başlayıp daha sonra Hollanda, İngiltere ve Fransaya yayılan uzak ticaret, Amerika'nın bulunuşu, Latin Amerikanın yağmalanması, Asyayla deniz ticaretinin sağlanması, köle ticareti ile yoğunlaşan ticaret kapitali ile birlikte meta üretimi ve manifaktürlerle biçimlenen, yeni ekonomik gelişme, ussal alanda aşşağıdaki üç prensibe dayanarak, liberal kapitalizm adı ile feodal kabuğu parçalayıp toplumsal gelişmede yeni bir dönem açmıştır.

- a) Politik iktidar tanrı iradesi değil, insanlar arasındaki anlaşmanın bir ifadesidir.
- b) Hukuk ve devlet düzeni insanların refahına hizmet etmelidir.
- c) Her devlet tarafından kabul edilmesi gereken, doğuştan insan hakları vardır.

Liberal kapitalizm bu üç prensibi politik arenada, "Eşitlik- Kardeşlik- Özgürlük" şeklinde sloganlaştırarak tarih sahnesine ayak basmıştır. Bakalım burjuvazi kendi sınıf menfaatlerine ters düşen bu sloganı süreç içerisinde ne yapmıştır.

a) Genel seçme hakkının kamu hayatını, bilgisizliğin, kabalığın ve hamliğin etkisi altına sokacağını ileri süren burjuvazi, daha " Özgürlük- Eşitlik- Kardeşlik" sloganı ile doğmuşken, bu hakkı 1862'de İngilterede sadece mülk sahiplerine tanıırken, 1893' de Belçikada oyun sadece sayısı değil ağırlığıda önemlidir diyerek,

Mülk sahibi birinin oyunu 4 oya eşit kılarak, özgürlükten sadece mülk sahibi sınıfın özgürlüğünü anladığını ifade etmiştir. Bilindiği gibi genel seçme ve seçilme hakkı çok daha sonraları özellikle endüstri işçilerinin mücadelesi sonucu kazanılmıştır.

b) Feodalizmde şiddetin bir elde toplanmasına karşı çıkıp, bu şiddeti önce yasama ve yürütme organları arasında paylaştıran burjuvazi, demokrasiyi istediği çitler arasında daha sıkı tutmak için, ücretlilerin etkinlik kazanamayacağı yargı organını, şiddetin üçüncü kolonu haline getirmiştir. Bilindiği gibi bugün dahi yargı, ordu ve idare kurumları, demokratik kamu oyu tarafından kontrol edilemez. Bu hukuk kurumunda özel mülkiyetin korunması en kutsal yasa haline getirilmiştir. Böylelikle burjuvazi daha liberalizm döneminde demokrasinin sınırlarını, özel mülkiyet ilişkilerin başına soru işareti konulduğu yerde çizmiştir. Ve böylelikle eşitlik kanun karşısında soyut eşitliğe indirgenmiştir.

c) Serbet rekabeti ve özgür ticareti savunan liberal burjuvazi, üretim subjektif olarak anarşistçe olsada, "Arz-Talep" ikilemiyle objektif olarak dengede olduğunu savunmuştur. Bu dönemde ekonomiye müdahale etmeyen devletin, yönetici bir fonksiyonu vardır.

Endüstri devrimi, teknolojinin gelişmesi, kapitalin giderek daha az ellerde yoğunlaşarak tekellerin doğması ve sonunda sanayi sermayesi ile kaynaşması liberal kapitalizmi tarihin müzesine koyarken, siyasi alanda bu ekonomik gelişmeye paralel olarak siyasi gericilik, sınırlı burjuva haklarını, tıpkı tekellerin küçük üreticileri iflaz ettirmesi gibi, iflaz ettiriyordu. Burada kaba ekonomizme düşmemek için, bütün bu gelişmelerin seyrinde, Proleteryanın sınıf mücadelesi ve yer yer iktidara güreşmesini hiç bir zaman gözden kaçırmamalıyız. Çünkü tekelci kapitalizm küçük üreticiyi iflas ettirdiği gibi, Proleteryanı siyasi sahneden yok edemez. Bu nokta kavranmadığı takdirde, kaba ekonomizmden kaderciliğe gidilir ve Faşizm olgusunda kavranamaz.

İşte bu tarihi koşullarda 1917 Ekim devrimi patlak vermiş, böylelikle dünyanın 1/6' da biri kapitalizmin sömürü sahasından kopmuş, bu devrimin etkisiyle "Üçüncü dünya" ülkelerinde kurtuluş savaşları başlamış, Proleterya Avrupa'da burjuvaziye köşeye sıkıştırmıştır. Bütün bunlar kapitalist ekonominin kendini yeniden üretmesini zorlaştırmış ve burjuvaziye radikal bir çözüm bulmaya itmiştir. FAŞİZM: Yukardaki cümlelerin akışı sanki faşizmin kaçınılmaz olduğu intibainı uyandırabilir. Bunun için tekrar proleteryanın siyasi arenadaki gücü ve toplumsal mücadelede oynadığı rolü vurgulamalıyım. Çünkü Faşizmin iktidara gelebilmesi sadece buhrana bağlı değil, birinci derecede proleteryanın sınıf mücadelesine bağlıdır.

FAŞİZM

Bu olgu üç boyutlu olarak ele alınmadığı sürece, sürekli bir parçayı bütünün yerine koymuş oluruz, bu durumda parçanın kendisi doğrudan doğruya olmuş olsa bütünün yerine geçtiği ölçüde saçmalaşır. Elindeki parçaları birbirine gösterenlerde bir kör döğüşü içinde yuvarlanıp giderler. Tabi Faşizmde bu arada kendi görevini, ciddi bir direnişle karşılaşmadan yapar. Nedir bu boyutlar?

- 1) Genetik boyut (Faşizmin doğduğu toplumsal koşullar)
- 2) Fonksiyonel boyut (Faşizmin yerine getirdiği görevler)
- 3) Fenomenal boyut (Faşizmin ideolojisi- politik, ekonomik, hukuk, Felsefe vs.- örgütlenmesi iktidar biçimi)

GENETİK BOYUT

a) Faşizmden evvel, ya bir proleter devrim denemesi, yada başarısızlıkla sonuçlanmış-

Bir Proleter devrim ayaklanması, önemli bir toplumsal durumdurki, burjuvazi Faşizme baş vurmaya zorunlu bulur. Yukarda söylenen proleter ayaklanmalarda karşı devrimin insiyatifi ordunun eline geçmişise, bu durumda ordunun ajan fonksiyonundan çok, ordu ile kapitalin interese özdeşliği söz konusudur. b) Proleter devrimin vurucu çekirdeğini oluşturan Endüstri- Proleteryası sayıca az, örgütsel olarak nispi güçsüzlüğü, kır proleteryasının örgütsel dayanıklılığı ve a' politik olması, hatta muhafazakar olması. Ara sınıfların anti proleter içinde olmaları ve proleter devrimden ziyade demokratik muhalefete eğilim göstermeleri. c) Kapitalizmin ekonomik ve siyasi krizde olması.

FONKSIYONAL BOYUT

a) Proleteryanın örgütlerini dağıtmak, ekonomik ve siyasi baskı altına almak. Sisteme tehlikeli olabilecek grupları devlet organları kontrolüne sokmak ve onları yönlendirmek. b) Kamu iş programı, silahlanma, ücret kontrolü, vergi indirimi, ve rekabetin sınırlandırılması ile ekonomik krizi Finans- kapitalin lehine çözmek.

FENOMONAL BOYUT

a) S o s y a l T a b a n ı

Faşizmin sosyal tabanını oluşturanlar genellikle her sınıftan kendi sınıflarının dışına düşmüş olanlardır. Bunlar: 1. Kapitalin yoğunlaşması ile iflaz eden küçük mülk ve iş sahipleri. Bunlar bir taraftan iflaslarının Monopol-burjuvaziden kaynaklandığını bilirken, diğer taraftan proleter devrimden ve badan kaçır gibi kaçanlar. 2. İşsiz kişiler. 3. Birinci dünya savaşında meslekten asker olup, daha sonra ordudan atılıp işsiz kalanlar (Düşünce ve davranışlarında otoriter biçime çok uygun olan bu insanlar faşizmin vurucu gücünü oluşturmuşlardır.) 4. Kırsal kesimde ne sendikalar nede sosyalist partiler tarafından örgütlenmiş olan kır ve orta işletme işçileri. 5. Çalışma çağına yeni gelmiş genç işsizler. Kısacası Almanya örneğinde görüldüğü gibi, %60-70 küçük burjuvazi %30-40 üretim koşulları gereği işçi olanlar.

b) İ d e o l o j i

I. Topluluk ideolojisi:

Sınıf çelişkilerini gizlemeye yönelik bu topluluk ideolojisine göre: Halk bir hayat ve kader birliği topluluğudur. Dolayısı ile işveren ve işçi yanyana yürümelidir. Kim ki sınıf farklılıklarından bahseder, o huzuru bozmak isteyen bir halk düşmanıdır. Gelişme süreci içerisinde bu halk topluluğu ideolojisi emperyalist bir savaş yürütebilmek için, en iyi ırk görünümüne yükselmiştir.

2. L i d e r l i k (Führerprenzip)

Tüm toplumu emir komuta zincirine dönüştürüp, faşist taraftarları istenilen amaçlarda körü körüne kullanabilmek için, Faşizm ailede babanın, okulda öğretmenin, idarede amirin, tüm toplumda askeri ve ordu kurumunun otoritesini perçinleyip yerleştirmişdir. Bu otorite sadece hiyerarşik yapıda değil, hatta insanların ruhlarında açlığa, susuzluğa, arzu ve isteklere karşı (Kendi tabii ihtiyaçlarına ve isteklerine karşı katı ve amansız olanların, kendi dışındakilerine karşı acımasız ve katı olacağı Psikolojik bir gerçektir.) olma karakterini yerleştirmeye çalışmıştır.

4. K a h r o l s u n h e r ş e y i n s u ç l u s u "Şeytan" f e l s e f e s i . Gelişmiş toplumların karmaşıklığı, artan korku, gittikçe kötüleşen ekonomik varlık, kitlelerde sadece güçlü bir devlet, kurtarıcı bir lider özlemi değil, aynı zamanda olup bitenleri anlatabilecek basit, eğlenceli ve içine kapanık bir felsefeyide beraberinde getirmiştir. Bu anlayış Faşizm dünyayı ve olay-

ları basitçe SIYAH-BEYAZ,DOST-DÜŞMAN,İYİ-KÖTÜ diye ayırmış ve bunun merkezinde kin ve hırsların direkt kusulabileceği bir obje olarak "Yahudileri " koyup ve tüm düşmanlarıda (Komünistler,diğer halklar) bu objeye bağlamıştır.

5. M i l l i t a r i z m ve E m p e r y a l i z m

Faşizm için ordu,sosyal ve politik örgütlenme biçimine en ideal örnek olduğu gibi,askerde en ideal insandır.Savaş ise insanın kendi kendini gerçekleştirmesinin,erkeklik ve cesaretin,fedekarlık ve kahramanlığın en yüksek noktasıdır.

Her gerici ideoloji gibi,faşizmde tarih içinde olan ve değiştirilebilecek toplumsal ilişkileri değişmez ve doğal göstermeye çalışmıştır.

Faşizm devletin kapital ile sıkı sıkıya kaynaşmış,ekonomiye doğrudan müdahale eden,kapitalin yoğunlaşmış aşamasına denk düşerken,bunun en yakın görünüm-lerinden biride bonopartizmdir.

Her iki akraba görünümde , burjuvazinin ulusu yönetecek durumda olmadığı,işçi

sınıfının ise iktidarı alacak durumda olmadığı bir ortamda, kapitalin kendi

ekonomik varlığını koruyabilmesi için politik iktidarı bir Bonopart veya

Hitler'e verdiği,kapitalin şiddete dayanan açık diktatörlüğüdür.

BU İKİ AKRABA GÖRÜNÜMLER ARASINDAKİ BENZERLİKLER

- Büyük burjuvazinin ve toprak sahiplerinin ekonomik hegemonyasında burjuvazinin kendisinde dahil olmak üzere tüm kitlenin, politik olarak," Yürütmenin bağımsızlığı " altındaki otoriter devlete tabi kılınması.
- Hem faşizm, hemde bonopartizm tüm sınıfların refahı için çalışmış olmak istediğinde,bir sınıfı diğerine ve onuda öbürüne karşı kullanması.
- Silahlı şiddete dayandırmaları ve sosyal tabanlarını, vurucu güçlerini daha ziyade her sınıftan kendi sınıflarının dışına düşmüş unsurların oluşturması.
- Her ikisinde burjuvazinin sosyal varlığını proleteryanın saldırılarında koruyup sağlamlaştırmak için ve de politik olarak bitkin düşmüş burjuvaziye nefes aldırtmak için hatem görünümünde (bu görünüm sadece politiktir) iktidarı (devleti) ele alması.
- İdeolojik olarak milliyetçilik, sözde kapitale karşı tiyatro, kokuşmuş parlamentoya karşı olmaları ve de "huzur ve sukünnet" vaad etmeleri önemli ortak yanlarıdır.

FAŞİZM İLE BONOPARTİZMİN AYRILAN YANLARI NELERDİR

- Aradaki farklar genel olarak kapitalizmin değişik dönemlerine tekabül eden niteliklerinden kaynaklanmaktadır.Napoleon kapitalizmin serbest rekabetçi döneminde operasyonlar sürdürür iken, modern anlamda emperyalist savaş sürdürmezdi.Buna karşılık Mussolini ve Hitler'in dış politikası daha baştan emperyalist savaşa yönelikti.
- Faşist parti, Bonopart'ın lümpen derneklerine karşı başından beri büyük bir kitle örgütüdür.
- Faşizmin programının olması, Bonopartizmin ise olmaması.

Her şiddete faşizm diyenler, faşizmi sopa sayısı ile ölçmeye çalışanlar, burjuva demokrasisi eşittir kapital oda eşittir faşizm deyip, kapitalin değişik idare biçimlerini göremeyen ya da görmek istemeyen düz mantıklılara ezilen sınıflar bir gün elbette " Tanrı beni akılsız dostlarımdan korusun " diyeceklerdir.

(Gelecek sayıda : Türkiye'de Faşizm mi, Bonopartizm mi ve Görevlerimiz.)

A.HAYDAR